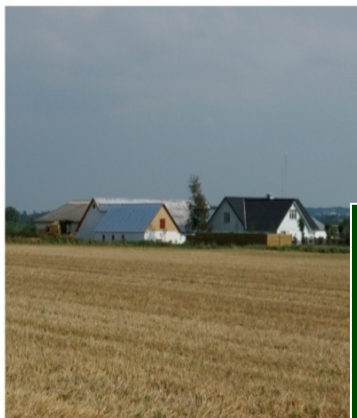

Tillæg til MILJØGODKENDELSE

**Husdyrbruget
Oppelstrup Østergaard
Essendrupvej 5, 9260 Gistrup J**

Dato for tillægget:	4. juli 2025
Husdyrbruget:	Oppelstrup Østergård
CHR-nr.	13917
CVR-nr:	38895176
Matr. nr., ejerlav	5b Oppelstrup By, Gunderup m. fl.
Husdyrbrugets adresse:	Essendrupvej 5, 9260 Gistrup
Ejer af husdyrbruget:	KS Agro ApS
Ansøger:	KS Agro ApS Lundby Mosevej 9 9260 Gistrup
Konsulent:	Anders Christensen, Farmbrella 2024 ApS, acc@farmbrella.dk
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Klima og Miljø Team Landbrug Stigsborg Brygge 105 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Nils Nørgaard/Irene Larsen
Sagsnummer:	2025-013075
skemanr. husdyrgodkendelse.dk	249144

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, samt diverse relevante bilag og kort. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. natur og landskab.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningsskema samt yderligere supplerende materiale.

I godkendelsen er følgende definitioner anvendt:

Husdyrbrug: Anlæg, som anvendes til produktion af husdyr såsom stalde, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg og andre driftsbygninger m.v., som ligger på samme ejendom.

Produktionsareal: Det areal i bygningerne, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Det omfatter ikke arealer, som dyrene kun har kortvarig adgang til såsom fx malkestalde og udleveringsrum. Ikke fast placerede husdyranlæg, som f.eks. mobile stalde og flytbare læskure samt indhegninger opfattes ikke som produktionsareal.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1	Meddelelse om miljøgodkendelse	5
1.1	Afgørelse.....	5
1.2	Tidligere meddelte afgørelser	6
1.3	Meddelelsespligt	6
1.4	Gyldighed og retsbeskyttelse.....	6
1.5	Revurdering	6
1.6	Offentlighed.....	7
1.7	Offentliggørelse.....	7
1.8	Klagevejledning.....	7
1.9	Andre godkendelser, godkendelser og dispensationer.....	8
2	Beskrivelse af projektet og vilkårsliste	9
2.1	Beskrivelse af projektet.....	9
2.2	Begrundelse for de stillede vilkår.....	9
2.3	Vilkårsliste.....	11
3	Bilagsliste.....	20
1	Projektbeskrivelse.....	20

1 Meddelelse om miljøgodkendelse

1.1 Afgørelse

Aalborg Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse til husdyrbruget på Essendrupvej 5, 9260 Gistrup.

Ansøgningen er behandlet i henhold til Husdyrbrugloven § 16 a, stk. 4¹ og på grundlag oplysningerne i den indsendte tillægsansøgning samt skema nr. 249144, version 1, som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk den 5. marts, 2025.

Det er kommunens vurdering, at oplysningerne og vurderingerne i miljøkonsekvensrapporten lever op til kravene i husdyrbrugloven.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges miljøgodkendelsens vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil det ansøgte ikke medføre væsentlige direkte eller indirekte virkninger på miljøet. Herunder navnlig:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Det er desuden kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV², artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Kommunen vurderer, at det ansøgte lever op til seneste BAT-konklusion for IE-brug for intensivt opdræt af fjerkræ og svin af 15. februar 2017.

Kommunen vurderer desuden, at husdyrbruget indrettes og drives på en sådan måde, at:

- kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik til reduktion af ammoniak-emission er opfyldt
- der i øvrigt er truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik
- energi- og råvareforbruget udnyttes mest effektivt,
- mulighederne for at substituere særligt skadelige eller betænkelige stoffer med mindre skadelige eller betænkelige stoffer er udnyttet,
- produktionsprocesserne er optimeret, i det omfang det er muligt,
- affaldshierarkiet, jf. § 6 b i lov om miljøbeskyttelse, iagttages,
- der, i det omfang forureningen ikke kan undgås, er anvendt bedste tilgængelige rensningsteknik, og
- der er truffet de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge uheld og begrænse konsekvenserne heraf.

¹Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. LBK nr 520 af 01/05/2019.

²Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Aalborg Kommune har udarbejdet miljøgodkendelsen med hensyntagen til den gældende kommuneplan.

1.2 Tidligere meddelte afgørelser

Husdyrbruget har en miljøgodkendelse fra 2022 til den nuværende produktion.

1.3 Meddelelsespligt

Enhver godkendelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

1.4 Gyldighed og retsbeskyttelse

Udnyttelse

Tillægget betragtes som udnyttet, når afgørelsen er meddelt i sidste instans. Vilklarene i godkendelsen gælder straks herefter. Dog gælder vilkår, som er en konsekvens ombygningen først når denne er færdiggjort.

Kontinuitet

Hvis godkendelsen har været udnyttet ifølge ovenstående, men herefter ikke har været driftsmæssigt udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Udnyttelse anses for at foreligge, når mindst 25 pct. af produktionsarealet har været driftsmæssigt udnyttet. Ved driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende areal produceres mindst 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilklarene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.³

1.5 Revurdering

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 40 i *Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug* regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering er planlagt påbegyndt i 2030.⁴

---

³ Jævnfør § 41 i husdyrbrugloven.

⁴ Jævnfør § 39 i Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug nr. 2256 af 29/12/2020.

Aalborg Kommune skal dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 og, når der er offentliggjort en BAT-konklusion, som vedrører den væsentligste del af husdyrbrugets aktiviteter.

Kommunen kan også tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. husdyrbruglovens § 40, stk. 2, hvis:

- Der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- Forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- Forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse
- Der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- Det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

1.6 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 14 dages høring hos ansøger, konsulent og naboer.

Der er ikke indkommet bemærkninger til det ansøgte.

1.7 Offentliggørelse

Godkendelsen vil blive offentliggjort på <https://dma.mst.dk/> (DMA: Digital MiljøAdministration) den 4. juli 2025.

1.8 Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger og enhver, der har individuel væsentlig interesse i sagens udfald, en række foreninger samt organisationer jf. husdyrbruglovens §§ 84 - 87.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er offentliggjort. Klagefristen udløber den 4. august 2025.

Eventuel klage skal indgives via Klageportalen på www.nmkn.dk, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk ligesom du plejer, med Nem-ID eller NEMID medarbejder. Klagen sendes gennem klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Du betaler gebyret med betalingskort i klageportalen. Gebyret er i 2016-niveau på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En eventuel klage har ikke opsættende virkning medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Udnyttelsen af godkendelsen sker dog på ansøgerens eget ansvar (for

egen regning og risiko) og indebærer ingen begrænsninger i klagemyndighedens ret til at ændre eller ophæve godkendelsen.

Ansøger vil efter klagefristens udløb blive underrettet om, hvorvidt der er modtaget klage over denne afgørelse.

Eventuelt søgsmål (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentliggjort, jf. husdyrbruglovens § 90.

1.9 Andre godkendelser, godkendelser og dispensationer

Dispensation fra afstand til vej til eksisterende stald

Der meddeles dispensation jf. husdyrbruglovens § 9 til placeringen af eksisterende stald nærmere end 15 m fra vej (Essendrupvej). Ifølge husdyrbruglovens § 8 er afstandskravet til offentlig og privat vej 15 m.

Da der er tale om en ændring i en eksisterende bygning, hvorfra lugtgenerne vil stige, skal der meddeles dispensation fra afstandskravet.

Bygningen ligger i afstand af ca. 5 m fra vejskel, men da der ikke er naboer indenfor en afstand af 250 m, vurderes det, at der kan meddeles dispensation, idet denne stald ikke i sig selv vil medføre uacceptable gener for omgivelserne.

Ejendommen forsynes med vand fra Oppelstrup Vandværk. Udvidelsen medfører en forøgelse af vandforbruget med ca. 5.000 m³. Før udvidelsen tages i brug, skal vandværket kontaktes for at aftale, de kan levere det ekstra vand.

Aalborg Kommune gør opmærksom på, at en miljøgodkendelse efter reglerne i Husdyrbrugloven ikke fritager fra krav om godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning som f.eks. byggegodkendelse, afledning af tagvand eller lignende.

Hvis du vil ændre indretningen af de eksisterende bygninger i forhold til den oprindelige brandtekniske godkendelse, kan du henvende dig ved By- & Landskabsforvaltningen, team byggeri på byggeri@aalborg.dk. Hvis du er i tvivl om omfanget af en eventuel ansøgning, da kan du forinden booke en forhåndsdialog via <https://www.aalborg.dk/bolig-og-flytning/byggeri/book-en-forhaandsdialog>.

Nørresundby den 4. juli 2025

Nils Nørgaard

Miljøsagsbehandler

2 Beskrivelse af projektet og vilkårsliste

2.1 Beskrivelse af projektet

Husdyrbruget søger om tillæg til miljøgodkendelse til byggeri af to nye sektioner til smågrise samt renovering af en eksisterende stald.

Byggeriet skal placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger og den eneste ændring der kan ses, udefra vil være en forlængelse af en bygning i det sydøstligste hjørne af bygningskomplekset. Den samlede udvidelse af produktionsarealet bliver på 462 m².

Udvidelsen vil betyde at antallet af smågrise øges med 1.500 stipladser. De øvrige stalde og andre bygningselementer er uændrede.

Tilbygningen etableres med gyllekøling.

Tillægget gælder kun for de ansøgte ændringer i forhold til miljøgodkendelsen fra 2022. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.2 Begrundelse for de stillede vilkår

Vilkår 5 om størrelse på stalde og staldafsnit ændres så de stemmer overens med det ansøgte tillæg. Nuværende stald 10 nedlægges. Der tilføjes stald nr. 13.8, 13.9, 14 og 15. Dermed øges det samlede produktionsareal fra 8.955 m² til 9.417 m².

Byggeri skal være samme farvevalg og højde som det eksisterende.

Stald 1 ombygges til *delvis spaltegulv* til *Slagtesvin, 25 – 49 % fast gulv*. Dermed bortfalder vilkår 10 om gylleudslusning mindst hver 7. dag.

Vilkår 8 om gyllebeholdere ændres fra flydelag til teltoverdækning på tank 1 og 2, idet teltoverdækningen bruges som et virkemiddel til at reducere ammoniakfordampning fra anlægget. Tank 3 har også teltoverdækning, men dette er ikke anvendt som virkemiddel og telt er derfor ikke et krav. Teltdugen skal overholde almindelige regler for teltoverdækning.

Vilkår 15 - 21 vedr. gyllekøling ændres i forhold til nuværende godkendelse:

I stald 14 og 15 fjernes gyllekøling som teknologi. Vilkår til gyllekøling i disse stalde bortfalder.

I stald 7 og stald 13.1-13.7 etableres gyllekøling til overholdelse af lugtgenegrænse og BAT krav.

Ifølge Teknologilisten fra *Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø* kan lugten reduceres med op til 20 % ved gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise)

Der stilles vilkår om konstant drift af varmepumpen (365 dage/år) for at overholde lugtgenekriteriet. Der er i miljøkonsekvensrapporten til dette tillæg gjort rede for at 20% lugtreduktion kan opnås.

Øvrige vilkår i miljøgodkendelsen forbliver uændrede. Dog ophæves vilkår om hyppig udslusning i stald 1, da gulvsystemet ændres.

2.3 Vilkårsliste

Med dette tillæg er nedenstående liste de gældende vilkår for driften

Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter husdyrbruget på Essendrupvej 5, 9260 Gistrup.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de vilkår, som fremgår af denne godkendelse.
3. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne godkendelse på husdyrbruget. De vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.

Anlæggets beliggenhed, indretning og anvendelse mm.

5. Stalde og staldafsnit skal indrettes og anvendes som anført i skemaet nedenfor. Stalde og produktionsarealer være indrettet, som det fremgår af miljøkonsekvensrapporten side 54, 55 (bilag 1):

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Ansøgt drift					
1. Polte Gulv ændres til delvist spaltegulv	411	Mekanisk ventilation	6 m	(#760140) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0
				(#760139) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0
2. Farestald	255	Mekanisk ventilation	6 m	(#760144) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
3. Smågrisestald	1204	Mekanisk ventilation	6 m	(#760147) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0
4. Farestald	173	Mekanisk ventilation	6 m	(#760150) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
5. Drægtighedsstald løsgående	1072	Mekanisk ventilation	6 m	(#760156) Flexgruppe: Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2	0
				(#760153) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0
6. Drægtighedsstald løsgående	436	Mekanisk ventilation	6 m	(#760159) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0
7. Farestald	819	Mekanisk ventilation	6 m	(#760162) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
8. Farestald	620	Mekanisk ventilation	6 m	(#760165) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
9. Farestald	791	Mekanisk ventilation	6 m	(#760168) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
12. Farestald	314	Mekanisk ventilation	6 m	(#760179) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
2 a Farestald	472	Mekanisk ventilation	6 m	(#760182) Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	0
13.1 Smågrisestald 2016 1	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760185) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0
13.2 Smågrisestald 2016 2	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760188) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0
13.3 Smågrisestald 2016 3	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760191) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0
13.4 Smågrisestald 2016 4	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760194) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0

13.5 Smågrisestald 2016 5	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760197) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	231
13.6 Smågrisestald 2016 6	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760200) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	231
13.7 Smågrisestald 2016 7	273	Naturlig ventilation	6 m	(#760203) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	231
13.8 Smågrisestald 2025 8	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760206) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	231
13.9 Smågrisestald 2025 9	273	Mekanisk ventilation	6 m	(#760207) Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	0	231
14 Dr. stald syd	2020	Mekanisk ventilation	6 m	(#760210) Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	0	71
				(#760209) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	108
				(#760208) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	1561
15 Løbestald nord	1743	Mekanisk ventilation	6 m	(#760212) Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	0	143
				(#760211) Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	0	772
Sum						9417

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen

Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2

Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv

Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv

Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv

Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv

Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

- Den ny tilbygning må være ca. 23 m x 24 m med samme højde som resten af bygningen. Farver skal svare til de øvrige bygninger.
- Der skal til enhver tid kunne fremvises dokumentation, der kan vise sammenhæng mellem dyrehold og godkendt produktionsareal jf. ovenstående skema.
- Den ny fortank skal paceres og dimensioneres som angivet i miljøkonsekvensrapporten (bilag 1).

9. Gødningsopbevaringsanlæg skal indrettes og anvendes som anført i skemaet og placeres som det fremgår af bilag 1:

Anlæg	Byggeår	Kapacitet/størrelse	Overfladeareal	Overdækning
Gylletank 1	1993	3.000 m ³	754 m ²	Telt
Gylletank 2	1996	1.940 m ³	363 m ²	Telt
Gylletank 3	Ny	480 m ³	115 m ²	Flydelag
Eksisterende fortank		50 m ³	5 m ²	
Kanaler		500 m ³		

Staldinventar og drift

10. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, så spild undgås.

Gyllebeholdere og håndtering af gylle

11. ~~Gyllekanalerne i stald 1. "Smågrise til polte" skal udsluses mindst hver 7. dag.~~
12. Udslusning skal foretages mellem kl. 8 og 16 og må ikke foretages på lørdage eller søn- og helligdage.
13. Der skal føres logbog over at hyppigheden af udslusningen, Registreringen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.
14. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, så spild undgås.
15. Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal teltdugen lukkes igen. Skader på den faste overdækning skal straks repareres, så overdækningen altid er helt tæt.
16. Påfyldning af gylle ved gyllebeholderen skal ske med gyllevogn med påmonteret sugetårn/pumpetårn.
17. Der må ikke foretages håndtering, herunder omrøring og udkørsel af husdyrgødning fra anlægget lørdag eller søn- og helligdage, hvis tankene ændres til flydelag i stedet for fast overdækning.

Gyllekøling indretning og drift

18. Gyllekanalerne i staldafsnit 7 + 13.1-13.7 er etableret med køleslanger allerede, og stald 13.8+13.9 skal etableres på samme måde. Samlet skal der være 1902 m² gyllekumme med køleslanger der forbindes med en varmepumpe og miljøkit. Staldene skal have rørudslusning.
19. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 432.890 kW/år.
20. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den daglige (kun nødvendig ved lugtreduktion), månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.

21. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
22. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 1 uge.
23. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
24. Varmepumpen + miljøkit skal levere en ydelse på minimum 1.186 kWh/døgn (432.890 kWh/år)
25. Varmepumpen skal være forsynet med en timetæller til dokumentation af årlig driftstid. Den årlige driftstid skal være mindst 8.760 timer.
26. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
27. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
28. Ved udskiftning af varmpumpen, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.

Ventilation

29. Ventilatorer skal renholdes efter behov – mindst én gang om året – samt vedligeholdes og efterses i henhold til producentens anvisninger for det pågældende anlæg. Ved driftsstop skal skaden udbedres, og systemet skal hurtigst muligt være i drift.
30. Der skal føres logbog for ventilationsanlæg. Logbogen skal som minimum indeholde flg. punkter:
  - a. renholdelse af afkast og kanaler
  - b. service jf. anlæggets driftsvejledning

Rengøring af staldanlæg, herunder vandforbrug

31. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
32. Der skal foretages en årlig registrering af vand- og energiforbrug tilknyttet husdyrproduktionen. Registreringen gemmes i minimum 5 år og skal kunne forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Afløbsforhold for restvand, herunder regnvand

33. Al vask af dyretransportvogn/biler samt maskiner og redskaber, hvorfra der kan komme gødningsrester, skal foregå på støbt/tæt plads med opsamling og bortledning af restvandet til opsamlingsbeholder eller gyllesystemet. Pladsen skal opføres i overensstemmelse med landbrugets byggeblade. Hvis der er risiko for, at vandet fra pladsen kan indeholde rester af olie, skal restvandet passere et sandfang og evt. olieudskiller, før vandet ledes til opsamling.

Bortskaffelse af affald

34. Der skal være dokumentation for husdyrbrugets bortskaffelse af affald. Dokumentationen skal indeholde oplysninger om mængde, art og sammensætning af det producerede affald. Dokumentationen for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.

Opbevaring af kemikalier, olie, handelsgødning og hjælpestoffer

35. Kemikalier til rengøring af stalde mm skal opbevares i rum med afløb til gyllesystemet.
36. Tanke til fyringsolie og motorbrændstof skal være typegodkendte og opstillet som anvist i typegodkendelsen. Tankning af motorbrændstof skal ske på en plads med tæt fast bund. Der må ikke være mulighed for afløb til jord, grundvand, overfladevand eller kloak, og der skal være mulighed for at opsamle spild. Overjordiske tanke skal sikres mod påkørsel.

Uheld og risici

37. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til **Alarmcentralen, tlf.: 112** og efterfølgende straks at underrette **Aalborg Kommune, Miljø- og Energiforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00**.
38. Der skal forefindes en beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for husdyrbrugets ansatte og øvrige, der færdes på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal opdateres ved væsentlige ændringer. Beredskabsplanen er vedlagt som bilag.

Lugt

39. Husdyrbruget skal drives og renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

40. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af husdyrbruget giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal husdyrbruget lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes, skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.
41. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.
42. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

Fluer og andre skadedyr

43. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de til enhver tid gældende retningslinjer for fluebekæmpelse.
44. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

Støj

45. Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer:

Områdetype	Man-fre kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Man-fre kl. 18-22 Lør kl. 14-22 Søn- og helligdag kl. 7-22	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7
	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Gns. værdi over referencetidsrummet	Maksimal Værdi
Boligområde for åbne og lav boligbebyggelse	45 dB(A)	40 dB(A)	35 dB(A)	50 dB(A)
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

46. Husdyrbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, medmindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjvejledninger og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Støv

- 47. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
- 48. Fodersiloer skal indrettes, så støvgener, i forbindelse med indblæsning af foder, undgås,

Ophør

- 49. Ved husdyrbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
  - a. Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - b. Staldafsnit, lader og pladser skal rengøres.
  - c. Olietanke tilknyttet husdyrbruget skal tømmes.
  - d. Oplag af husdyrgødning og foder skal bortskaffes
  - e. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).

I tilfælde af at dele af husdyrbruget anlæg fortsat skal anvendes skal kommunen kontaktes til vurdering af omfanget af ovenstående foranstaltninger.

Miljøledelse

- 50. Husdyrbruget skal udarbejde en plan over arbejdsrutiner for lugthåndtering, der har til formål at minimere lugtgener. Planen skal være tilgængelig ved tilsyn.

3 Bilagsliste

- 1 Projektbeskrivelse

Projektbeskrivelse og miljøkonsekvensrapport Ansøgning om §16a miljøgodkendelse

Essendrupvej 5, 9260 Gistrup

Konsulent:

Anders Christensen
Miljørådgiver | Cand. Agro.
Tlf. 31 61 48 50
acc@farmbrella.dk

Datablad (A)

Ansøger	KS Agro ApS, Lundby Mosevej 9, 9260 Gistrup
Ejer	KS Agro ApS, Lundby Mosevej 9, 9260 Gistrup
Husdyrbrugets adresse	Essendrupvej 5, 9260 Gistrup
CVR-nummer	38895176
CHR-nummer	13917
Kommune	Aalborg Kommune
BFE nummer https://www.matriklen.dk/	8510189165
Husdyrbrugets matrikel-nr.	Matrikel: 5b - Oppelstrup By, Gunderup Matrikel: 4n - Oppelstrup By, Gunderup
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	CHR 10469, Tiendemarken 9, 9280 Storvorde CHR 32281, Ejstrupvej 6, St Brøndum, 9520 Skørping
Biaktiviteter	Ingen
Skema nr. i husdyrgodkendelse.dk Scenarieskema BAT	Skema nr. 249144 Skema nr. 248514
Miljøkonsekvensrapport	Tillæg version 1
Godkendelse efter	Husdyrbruglovens §16a stk. 4
Ansøgning indsendt	14 februar 2025

Forord

På husdyrbruget Essendrupvej 5, 9260 Gistrup ønskes tillæg til miljøgodkendelse efter stiplads-model. Husdyrbruget har i nuværende produktion 2.100 ca. stipladser til årssøer plus smågrise. Ejendommen er dermed et IE-brug. De ansøgte ændringer påvirker ikke antallet af årssøer, så der overskrides ikke en IE-grænse med denne ansøgning. Miljøgodkendelse til husdyrbruget kan meddeles efter Husdyrbruglovens §16a, stk. 4.

Grå bokse i beskrivelsen indeholder tekst som er uddrag af lovgivning, forklarende tekster eller generelle oplysninger for husdyrbrug.

Indhold

Datablad (A)	1
Forord 2	
1. Ikke teknisk resumé (E2).....	5
1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1).....	6
1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)	7
2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)	8
2.1. Indretning og drift af anlæg (B1).....	8
2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser	8
2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi	10
2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet	17
2.1.4. Ventilation	20
2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2).....	21
2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed.....	21
2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)	21
2.4. Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed (B4).....	22
2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold	22
2.4.2. Generelle afstandskrav	26
2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c).....	28
2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur.....	28
2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)	32
2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c).....	34
2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c).....	37
2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje.....	39
2.7.2. Rystelser	41
2.7.3. Støj	41
2.7.4. Støv	43
2.7.5. Lys	43
2.7.6. Skadedyr.....	43
2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger.....	44
2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c).....	45
2.8.1. Døde dyr	45
2.8.2. Affald	45
2.8.3. Olier og kemikalier.....	46
2.8.4. Energiforbrug	47
2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	48
Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen	49
2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)	49
2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c).....	51
3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F).....	52
3.1. Beskrivelse af det ansøgte	52
3.1.1. Det ansøgt placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)	52
3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).	52

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)	52
3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)	52
3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c).....	53
3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)	54
4. Bilagsoversigt.....	55
Bilag 1: Oversigt over staldanlæg.....	56
Bilag 2: Staldtegninger (eksisterende anlæg).....	58

1. Ikke teknisk resumé (E2)

Nudrift og det ansøgte projekt

Ansøgningen omhandler miljøgodkendelse til produktion af søer, smågrise og polte på adressen Essendrupvej.

Det samlede produktionsareal i tilladt nudrift er opgjort til 8.982 m². Anlæggets kapacitet svarer til 6.039 m² til årssøer, 757 stipladser til polte (501 m²) og 8.020 stipladser til smågrise (2.442 m²). Opgørelsen af produktionsarealet er eksklusive inventar og foderkrybbeareal i de staldafsnit hvor der ikke er gulvfodring, som foreskrevet i lovgivningen.

Produktionen finder sted i 9 stalde opdelt i et antal sektioner. På ejendommen er der desuden tre gyllebeholdere, dertil et stort råvarelager i form af 3 amerikanersiloer, 4 råvaresiloer, kornelevator og korngrav. Dertil lade med hjemmeblander, velfærdsbygning og en bolig. Opvarmning sker ved varmepumper tilknyttet gyllekøling.

Husdyrbruget søger om miljøgodkendelse til byggeri af to nye sektioner til smågrise samt renovering af en eksisterende stald.

Byggeriet skal placeres i tilknytning til de eksisterende bygninger og den eneste ændring der kan ses, udefra vil være en forlængelse af en bygning i det sydøstligste hjørne af bygningskomplekset. Udvidelsen vil betyde at antallet af smågrise øges med 1.500 stipladser. De øvrige stalde og andre bygningsselementer er uændrede.

Ved renoveringen ændres gulvprofilen i poltestalden fra fulddrænet gulv til delvis spaltegulv. Denne ændring reducerer både lugt- og ammoniakemissionen fra dette staldafsnit.

I forbindelse med projektet kræves der fast overdækning på to gylletanke. Der er givet tilladelse til overdækningerne tidligere, og de er etableret som frivilligt tiltag.

Med godkendelsen er der en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt. Dette tillæg til miljøgodkendelse supplerer den gældende miljøgodkendelse.

Konsekvenser for omboende, natur og miljø

Lugt

Beregninger foretaget i ansøgningsmaterialet viser, at kravene i lovgivningen om lugtpåvirkning ved enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzoner er overholdt.

Trafik, støj og støv

Antallet af transporter til og fra ejendommen øges, da der skal udbringes en større mængde husdyrgødning fra ejendommen og transporteres mere foder til ejendommen. En forøgelse i støjniveauet i forbindelse med det ansøgte knytter sig primært til transporter.

Der forventes ingen væsentlige støvgener for omkringboende i forbindelse med det ansøgte, da støv fra staldanlæg hindres ved overbrusning og støv som følge af transport ikke bør give gener, da der ikke er beboelser langs den grusbelagte adgangsvej ind til husdyrbruget.

Landskab

Af hensyn til det omkringliggende landskab ønskes det nye byggeri opført i tilknytning til de eksisterende bygningsdele. Den nye stald øst for det eksisterende anlæg. Det forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Nye stalde opføres i afdæmpet lyse og grå farver. Farven på teltoverdækningen på de eksisterende gyllebeholdere bliver lysegrå.

Påvirkning af natur og Bilag IV-arter

Beregninger viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage et større ammoniakbidrag end de grænser, der er fastsat i husdyrgodkendelsebekendtgørelsen. Der er 1,3 km fra husdyrbruget til nærmeste fund af Bilag IV arter.

Det ansøgte forventes ikke at påvirke beskyttede arter efter EU's naturbeskyttelsesdirektiver. Det skyldes, at der ikke fjernes eller ødelægges yngle- eller rasteområder i forbindelse med det ansøgte.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Husdyrbruget er underlagt krav om at anvende den bedst tilgængelige teknologi i forhold til ammoniak.

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 6.577 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste teknikker på markeder, der er tilgængelige til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. For at nå kravet bliver der etableret gyllekøling i dele af det nye stalldanlæg samt fast overdækning på de to gylletanke.

Husdyrbruget har mere end 1.500 stipladser til søer og er derfor et IE-brug. Det betyder, at husdyrbruget er omfattet af en række særregler, som kun gælder for IE-brug med ophæng i EU's BAT-konklusioner for store husdyrbrug.

Husdyrbruget skal derfor have et miljøledelsessystem, have plan for uddannelse af personale, have plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligeholdelse og beredskab samt krav til optimeret udnyttelse af protein og fosfor i foder, krav om energieffektiv belysning.

De nye anlægsdele opføres med nyeste teknologi til energioptimering. Anlægget vil derfor opføres med lavenergibelysning samt ventilation med lavenergimotorer. Derudover vil fodertransport i anlægget ske med snegl og kædetræk.

Tiltag til at begrænse miljøpåvirkninger

Der er i ansøgningen redegjort for hvilke teknikker og metoder, der er taget i anvendelse for at begrænse miljøpåvirkningen mest muligt. Blandt andet er nedenstående tiltag anvendt:

- Fluer vil blive bekæmpet kontinuerligt med rovfluer i gyllekanalerne og ved behov med kemisk fluebekæmpelse. Der er aftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma for at sikre, at der ikke opstår tilhold af rotter.
- Der etableres teltoverdækning på eksisterende gyllebeholdere. Overdækning af gyllebeholdere reducerer mængden af husdyrgødning i tankene med 10 % grundet manglende regnvand, hvilket reducerer transport med husdyrgødning tilsvarende.
- Der etableres gyllekøling i den nye stald 4 for at reducere ammoniakfordampningen fra anlægget.
- Anlægget optimeres løbende i forhold til energiforbrug.
- Foder er tilpasset dyrenes behov i de enkelte vækststadier, hvilket giver den bedste udnyttelse af næringsstofferne i foderet.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for husdyrbruget, som skal sikre, at forurening i forbindelse med et evt. uheld begrænses mest muligt.

Samlet vurderes det, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger vedr. det ansøgte projekt til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknologi, samt at husdyrbruget ikke medfører væsentlige miljømæssige påvirkninger, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet på en måde, som er forenelig med hensynet til omgivelserne.

1.1. Ikke-teknisk resumé af påtænkte foranstaltninger ved IE-brugets ophør (E1)

Hvis husdyrproduktionen på ejendommen ophører, vil anlægget blive tømt og rengjort således at der ikke opstår risiko for forurening eller unødigt risiko for skadedyr. Eventuelt oplag af foder, hjælpestoffer og affald fra produktionen vil blive bortskaffet i henhold til gældende regler.

Gyllebeholderen tages ikke nødvendigvis ud af drift med ophør af husdyrproduktionen, da der fortsat kan være markbrug tilknyttet ejendommen. Hvis gyllebeholderen tages ud af drift, vil den blive tømt og husdyrgødningen udbragt efter gældende lovgivning.

1.2. Undersøgte alternativer til teknologi og foranstaltninger (E3)

Miljøstyrelsen har udarbejdet en liste over teknologier som vurderes miljøeffektive og driftssikre til reduktion af ammoniak. Teknologierne kan anvendes uanset størrelsen på husdyrbruget, men mange teknikker er meget omkostningstunge og kræver en særlig opbygning af anlægget for at kunne anvendes på en væsentlig andel af produktionen. Derfor vil valg af teknik til reduktion af ammoniak variere dels i forhold til størrelsen på husdyrbruget og dels i forhold til udformning af staldanlægget.

Der er få teknikker optaget på teknologilisten til reduktion af lugtemissionen fra soanlæg og smågrisestalde.

Der er mulighed for lugtreduktion ud over gulveffekten ved anvendelse af gyllekøling i stalde med rørudslusning eller luftrensning.

I denne ansøgning er der anvendt gyllekøling til reduktion af lugtemissionen fra staldsektioner med smågrise samt et staldafsnit til faresøer. Ved reduktionen sænkes lugtemissionen mere end udvidelsen betyder. Der er med det ansøgte projekt således en reduceret lugtgeneafstand i forhold til nudrift.

Krav til ammoniakreduktion i henhold til BAT opfyldes ved integration af anlæg til gyllekøling samt overdækning af gyllebeholderne.

Alternativer til den anvendte teknologi er kemisk og biologisk luftrensning samt gylleforsuring.

Luftrensning (kemisk og biologisk) er fravalgt, da de teknikker er mere omkostningstunge. Opbygningen af anlægget med flere mindre staldafsnit placeret ved siden af hinanden vil betyde at der skal laves tværkanaler til ventilationsluften for at kunne udnytte en luftrenser. Opbygning af ventilationskanaler, hvor luften skal flyttes over lange afstande, giver et stort tryktab og dermed øges energibehovet væsentligt.

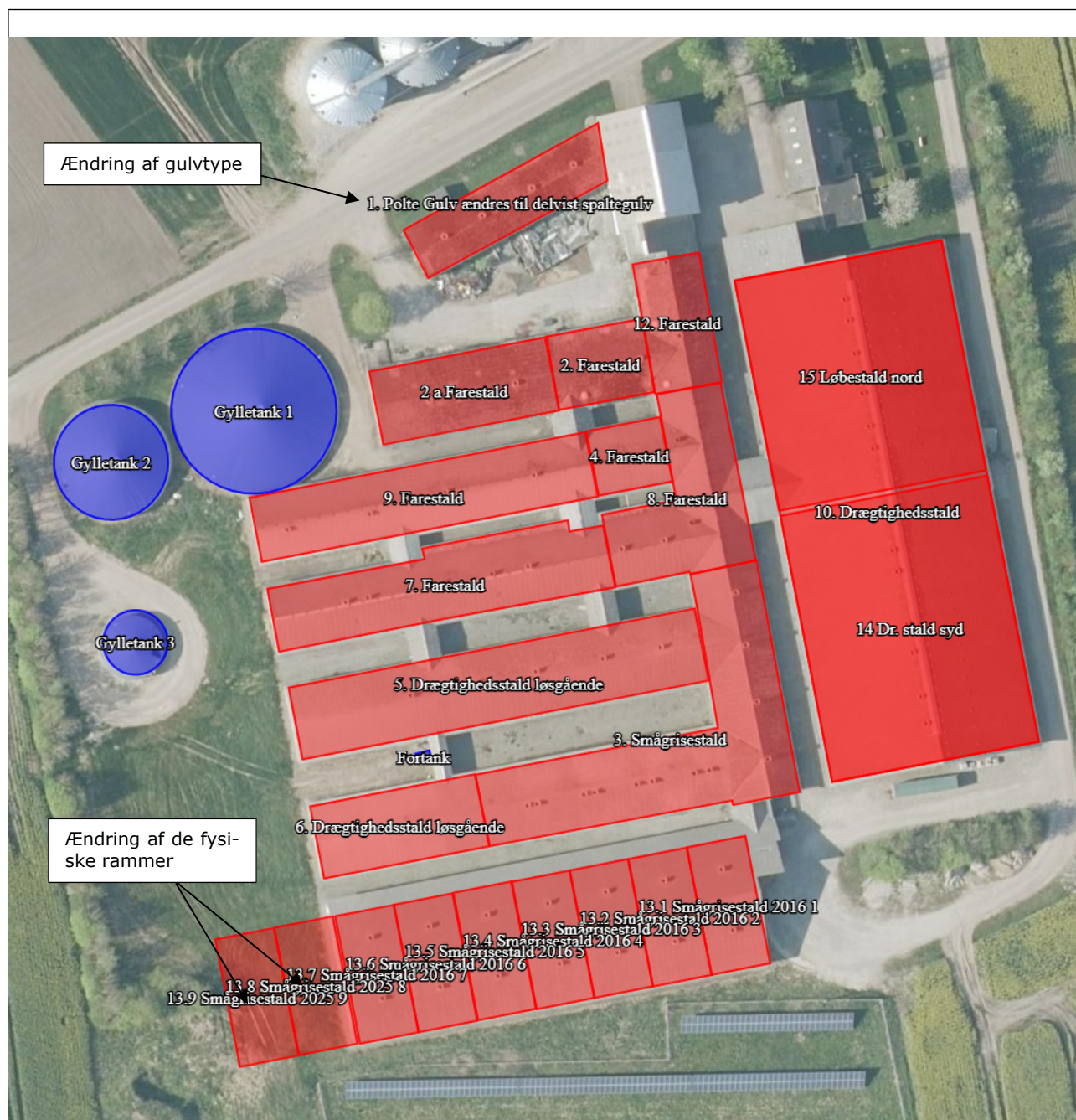
Gylleforsuring er ligeledes fravalgt, da det vil betyde at gyllen ikke kan leveres til BioGas produktion. Aktuelt leveres ca. 2/3 af årsproduktionen i m³ til biogas. Den leverede mængde udgør mere end 2/3 af næringsstoffet, da vaskevand i det omfang det er muligt ikke ledes til BioGas, men derimod direkte til lagertanken.

2. Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte (B, E1a)

I dette kapitel redegøres der for det ansøgte projekt, herunder husdyrbrugets indretning og drift, bygningsmæssige udvidelser, beliggenhed i forhold til omgivelserne og udpegninger, samt husdyrbrugets potentielle påvirkning på omgivelserne.

Oversigt over ejendommens driftsbygninger ses på nedenstående billede. Navngivningen af staldafsnit på billedet referer til navngivning i denne miljøkonsekvensrapport samt beregninger.

Ejendommens stald- og opbevaringsanlæg (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

2.1. Indretning og drift af anlæg (B1)

2.1.1. Ansøgt drift i forhold til tidligere godkendelser

8-års drift

Merdepositionen af ammoniak til kategori 3-natur beregnes som forskellen mellem depositionen fra husdyrbruget i ansøgt drift og depositionen fra husdyrbruget i såvel den nuværende drift (nudrift) som 8-års driften (den lovlige produktion 8 år bagud).

Gældende tilladelser og miljøgodkendelser de sidste 8 år er vist herunder med en kort beskrivelse af staldanlægget, hvis der er sket ændringer i staldanlæg eller produktionstype i de enkelte staldanlæg i forhold til nudrift.

- Godkendelse af d. 12. september 2016, et tillæg til en §12 miljøgodkendelse fra 31. august 2010, beskriver 8 års driften. Tilladelse gav mulighed for en produktion på 2.062 årssøer med 59.225 smågrise (7,1-35 kg) og 1.100 slagtegrise (35-110 kg). Tillægget er udnyttet.
- Godkendelse af d. 31. oktober 2022. Tilladelse til en produktion efter stipladsmodellen §16a. Denne godkendelse er nudrift.

Nudrift

På ejendommen er der godkendelse til en produktion med årssøer og polte. Miljøgodkendelsen er meddelt den 31. oktober 2022. Godkendelsen er udnyttet.

Det samlede produktionsareal i tilladt nudrift er opgjort til 8.982 m². Anlæggets kapacitet svarer til 6.039 m² til årssøer (over 2.250 stipladser til søer), 757 stipladser til polte (501 m²) og 8.020 stipladser til smågrise (2.442 m²). Opgørelsen af produktionsarealet er eksklusive inventar og foderkrybbeareal i de staldafsnit hvor der ikke er gulvfodring, som foreskrevet i lovgivningen.

Produktionen finder sted i 9 stalde opdelt i et antal sektioner. På ejendommen er der desuden tre gyllebeholdere, dertil et stort råvarelager i form af 3 amerikansiloer, med beluftning, 4 råvaresiloer, kornelevator og korngrav. Dertil lade med hjemmeblander, velfærdsbygning og en bolig.

Jordene tilhørende ejendommen drives fra en anden ejendom under bedriften. Der er således ikke langtidsopbevaring af kemikalier til markbrug eller olietank til markdiesel.

Ansøgt drift

Der søges om godkendelse til udvidelse af staldanlægget. Der skal opføres en ny staldbygning som tilbygning til det eksisterende staldanlæg.

Der søges om tilladelse til at renovere en eksisterende stald (stald 1).

Ansøgningen omfatter udvidelse med:

- 2 nye sektioner til smågrise (stald 13.8 +13.9)
- Gyllekøling i den nye bygning (stald 13.8 +13.9)

De nye staldafsnit opføres i samme stil og farvevalg, som det nærmest beliggende staldafsnit. Bygningernes facader opføres således i røde elementer med grøn gavltrekan og lyse eternitplader på tagfladen. Den nye bygning 13.8+13.9 er 26,1 meter bred, 23,5 meter bred og med en højde på 7,6 meter over sokkel. Der foretages terrænregulering under byggefeltet, så stalden er i niveau med den eksisterende stald. Niveauændringen er ca. 3 meter hvor det er mest. Samlet betyder det at bygningen er op til 10,6 meter over nuværende kote.

Staldafsnittet skal anvendes til klimagrise.

Ansøgningen omfatter omfattende renovering i:

- 1. Polte ændres fra fuldrænet gulv til delvist spaltegulv

Staldafsnittet skal anvendes til Polte 30-118 kg.

Opvarmning sker ved varmepumper tilknyttet gyllekøling.

Bygge-projektet forudsætter ingen dispensationer

Projektet forudsætter følgende tilladelse:

- Byggetilladelse det ansøgte byggeri.
- Udledning af tagvand fra de nye bygninger. Den skal søges når overfladevand føres under jordoverflade. Denne søges i forbindelse med byggeansøgning.

Ibrugtagning af godkendelsen

Godkendelsen har en frist på 6 år til at gennemføre det ansøgte projekt med byggeri. Vilkårene i godkendelsen skal overholdes ved ibrugtagelse.

I det ansøgte projekt skal der foretages bygningsmæssige ændringer. Godkendelsen vil derfor først anses som fuldt udnyttet, når alle tiltag og bygningsmæssige ændringer er implementeret. Byggeriet skal være færdigmeldt indenfor de 6 år fra godkendelsesdatoen i sidste instans. Udnyttelse af godkendelsen erstatter gældende tilladelser og godkendelser på ejendommen.

2.1.2. Produktionsareal, staldsystem, dyretype og miljøteknologi

Definition på produktionsareal er; det areal i fast placerede husdyranlæg, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning. Arealer hvor dyrene kortvarigt opholder sig er ikke produktionsareal.

Produktionsarealet er opgjort ud fra opmålinger og staldtegninger jf. bilag 2 i miljøgodkendelsen. De 2 sektioner nye staldsektioner er magen til sektion 13.1-13.7. Produktionsarealet på ejendommen er eksklusive inventar og foderkrybbeareal.

I nedenstående oversigt er hver staldafsnit beskrevet med dyretype, gulvprofil og krav til miljøteknologi hen over den seneste 8 års periode. Oversigten er således rådata indtastet i husdyrgodkendelse.dk.

Staldafsnit	Drift	Dyretype	Produktionsareal	Staldsystem	Teknologi
1. Polte	Ansøgt drift	Slagtegrise (polte)	295	Delvis spaltegulv 25-49% fast	-
	Nudrift	Slagtegrise (polte)	295	Drænet gulv + spalter (33%/67%)	Hyppig udslusning
	8 års drift	Smågrise	295	Toklima, delvis spaltegulv	-
2 Farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	201	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	201	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	210	Drænet gulv + spalter (50/50%)	-
2a Farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	343	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	343	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	343	Delvis spaltegulv	-
3 smågrise-stald syd	Ansøgt drift	Smågrise	798	Toklima, delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Smågrise	798	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	798	Toklima, delvis spaltegulv	-
4 farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	150	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	150	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	150	Delvis spaltegulv	-
5 drægtighedsstald løsgående	Ansøgt drift	Drægtige søer, løsgående	732	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Drægtige søer, løsgående	732	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Drægtige søer, løsgående	637	Delvis spaltegulv	-
	Ansøgt drift	Flex-gruppe: Søer og slagtesvin	205	50-75 % fast gulv. Ver 2	-
	Nudrift	Flex-gruppe: Søer og slagtesvin	205	50-75 % fast gulv. Ver 2	-
	8 års drift	Slagtesvin	300	Selvist spaltegulv, 50-75% fast gulv	-
6 drægtighedsstald løsgående	Ansøgt drift	Drægtige søer, løsgående	371	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Drægtige søer, løsgående	371	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Drægtige søer, løsgående	371	Delvis spaltegulv	-
7 Farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	521	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	521	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	521	Delvis spaltegulv	-
8 Farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	393	Delvis spaltegulv	-
	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	393	Delvis spaltegulv	-
	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	393	Delvis spaltegulv	-

9 Farestald	Ansøgt drift	Søer diegivende kassestier	515	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Søer diegivende kassestier	515	Delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	515	Delvis spaltegulv	-
10 Drægtighedsstald	Ansøgt drift	Deles i 14+15	-	-	-
	Nudrift	Drægtige søer løsgående	71	Dybstrøelse	-
	8 års drift	Drægtige søer løsgående	71	Dybstrøelse	-
	Ansøgt drift	Deles i 14+15	-	-	-
	Nudrift	Drægtige søer løsgående	49	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 7,71%NH ₃ N
	8 års drift	Drægtige søer løsgående	49	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 12%NH ₃ N
	Ansøgt drift	Deles i 14+15	-	-	-
	Nudrift	Drægtige søer Individuel opstaldning	772	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 7,71%NH ₃ N
	8 års drift	Drægtige søer Individuel opstaldning	772	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 12%NH ₃ N
	Ansøgt drift	Deles i 14+15	-	-	-
	Nudrift	Drægtige søer løsgående	1763	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 13,97%NH ₃ N
	8 års drift	Søer diegivende kassestier	1763	Delvis spaltegulv	Gyllekøl 12%NH ₃ N
12. Farestald	Ansøgt drift	Søer, diegivende	159	Kassestier, delvis spaltegulv	-
	Nudrift	Søer, diegivende	159	Kassestier, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Søer, diegivende	159	Kassestier, delvis spaltegulv	-
13.1 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.2 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.3 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.4 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.5 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.6 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-

13.7 Smågrise 2016	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
	8 års drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	-
13.8 Smågrise 2025	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
13.9 Smågrise 2025	Ansøgt drift	Smågrise	231	Toklima, delvis spaltegulv	Gyllekøl 15,1%NH ₃ N 20% Lugt
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
14 Dr.stald syd (tidligere stald 10)	Ansøgt drift	Drægtige søer løsgående	71	Dybstrøelse	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
	Ansøgt drift	Drægtige søer løsgående	108	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
	Ansøgt drift	Drægtige søer løsgående	1561	Delvis spaltegulv	Linespil
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
15 Løbestald nord (tidligere stald 10)	Ansøgt drift	Drægtige søer løsgående	49	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
	Ansøgt drift	Drægtige søer løsgående	94	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-
	Ansøgt drift	Drægtige søer Individuel opstaldning	772	Delvis spaltegulv	-
	Nudrift	-	-	-	-
	8 års drift	-	-	-	-

Oversigt over de seneste 8 år oplyst i husdyrgodkendelse.dk.

Summering af produktionsarealet i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Drift:	Ansøgt drift	Nudrift	8-årsdrift
Produktionsareal (m²)	6.040 m² til årssøer 295 m² til slagtegrise (polte) 2.877 m² til smågrise 205 m² FLEX Søer og Slagt. Total 9.417 m² produktionsareal	6.040 m² til årssøer 295 m² til slagtegrise (polte) 2.415 m² til smågrise 205 m² FLEX Søer og Slagt. Total 8.955 m² produktionsareal	5.401 m² til årssøer 595 m² til slagtegrise 2.968 m² til smågrise Total 8.964 m² produktionsareal

Oversigt over produktionsarealet i de tre drifter: Ansøgt, nudrift og 8-års drift.

Der er vilkår til miljøteknologi i staldanlægget i 8-års drift, nudrift og ansøgt drift.

Omfang af produktionsareal, staldsystem, dyretype, miljøteknologi indgår i beregningerne af lugt og ammoniak i Husdyrgodkendelse.dk. Beregning af BAT for ammoniak er baseret på ovenstående samt BAT-forudsætningen for de enkelte staldafsnit (jf. afsnit 2.9).

Flexgruppe

Der er i nudrift og ansøgt drift søgt godkendelse til flexgruppe "søer og slagtegrise" i stald 5. Flexgruppe betyder, at der kan produceres de typer af grise der indgår i flexgruppen. Der kan således være enten faresøer, drægtige søer eller slagtegrise i det staldafsnit. Denne tilpasning sker primært grundet definitionen af polte, da det afhængigt af lovgivningen, er deres vægt, eller drægtighedsstatus, der afgør om de er slagtegrise eller søer.

Beregning af emissioner fra anlægget baseres på den dyretype giver den højeste emission. De beregnet emissioner er ammoniak og lugt. Ammoniakreduktionskrav grundet BAT beregnes ligeledes i forhold til den dyretype, som giver det højeste reduktionskrav. Det betyder, at beregninger i forhold til BAT for ammoniak samt emission af lugt og ammoniak for ansøgninger hvori der indgår flexgruppe altid vil være en worst case beregning. Det er derfor ikke nødvendigvis den samme dyretype som indgår i beregning af hhv. lugt, ammoniak samt krav til BAT.

Når der vælges en flexgruppe, skal der redegøres for hvilken produktionstype, som kan give anledning til størst forbrug, antal transporter mv, og derudfra skal beskrivelsen tage afsæt i den produktionstype med størst forbrug.

I nedenstående tabel fremgår mulige dyretyper og staldsystemer for ansøgt produktion som flexgruppe.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen
Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver.2
Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, dybstrøelse + spaltegulv
Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv
Slagtesvin. Delvist spaltegulv, 50 - 75 % fast gulv

Mulig produktion ved den valgte flexgruppe, jf. husdyrgodkendelse.dk

Ressourceforbruget og produktionen af husdyrgødning er forskellig for produktion af de tilladte dyregrupper inden for flex-gruppen. I nedenstående tabel er ressourceforbruget opgjort pr. kvadratmeter produktionsareal for de forskellige dyregrupper. Tabellen viser således divergensen mellem de ansøgte dyregrupper. Data er omregnet fra dyr til produktionsareal så data er sammenlignelige, da der f.eks. kan produceres væsentlige flere smågrise på samme areal end slagtegrise.

In- og output pr. kvadratmeter produktionsareal (2024)	Søer farestald		Pattegrise <7 kg		Søer Drægtige		Smågrise	Slagtegrise
	Løse	Bokse	Løse	Bokse	Løbe-Bokse	Løse		
Antal stier	0,15	0,23	1,92	3,01	0,79	0,33	3,33	1,54
Producerede enheder / m ²	0,15	0,23	20,0	31,3	0,79	0,40	21,7	7,02
Tilvækst kg /m ²			201	201			481	470
Foderforbrug /m ²	FE	224	351		1202	505	934	1562
	kg	211	331		1202	505	850	1517
Energi kW /m ²	47	74			254	107	261	98
Vandforbrug m ³ /m ²	1,4	2,0			6,0	2,7	3,3	3,9
Gødning m ³ /m ²	Drænet gulv	1,06	1,66		4,19	2,07	2,76	3,73
	Delvis fast	1,06	1,66		4,19	2,07	2,78	3,70
Transporter dyr indgående antal							0,020	0,010
Transporter dyr udgående antal			0,018	0,028			0,031	0,035
Transporter gødning, antal (20 tons)	Drænet	0,05	0,08		0,21	0,10	0,139	0,186
	Delvist fast	0,05	0,08		0,21	0,10	0,139	0,185
Transporter foder (32 tons)		0,001	0,002		0,007	0,003	0,009	0,010
Transporter korn (20 tons)		0,008	0,013		0,049	0,021	0,028	0,059
* polte forventes indsat polte med en transport hver 8. uge								
** det forventes at der sendes søer til slagtning med en transport hver 14. dag								

Opgørelse pr. m² produktionsareal for søer med smågrise og polteproduktion. *Ved hjemmeblandet foder indkøbes tilskudsfoder (mineraler, fedt, vitaminer mv.) derudover anvendes eget korn. Andel af tilskudsfoder i forhold til korn er 33 % ved smågrise og 22 % ved slagtesvin. Den procentvise andel ud af det totale foderforbrug er stort set identisk, hvorfor der ikke er forskel i antal eksterne transporter med tilskudsfoder. Forskellen i foderforbruget til smågrise og slagtegrise er således primært korn.

Af opgørelsen ses, at gødningsproduktion, energiforbrug, vandforbrug og foderforbrug pr. kvadratmeter produktionsareal er størst ved slagtegrise. Tilsvarende er antal transporter større ved slagtegrise end ved søer.

Ansøgningen er derfor beskrevet ud fra ressourcebehovet og påvirkninger i relation til slagtegriseproduktion. Da den gældende godkendelse og ansøgt produktion har den samme andel i Flexgruppen vil der ikke være større bidrag fra det eksisterende staldafsnit.

I forhold til støj, støv og rystelser fra anlægget vil der ikke være nogen væsentlig forskel på om det er en produktion af søer eller slagtegrise, da driften af anlægget vil være uændret ved de to produktioner.

Miljøteknologi

I dette projekt er der udover de aktuelle staldsystemer forudsat integration af følgende teknologi/teknologier:

Stald 7; 13.1-13.9: Gyllekøling til reduktion af ammoniakemission og lugt

Anvendt miljøteknologi til gyllelagre: Fast overdækning på gylletank 1 & 2 (gylletank 3 er frivilligt tiltag og ikke indregnet)

Miljøteknologierne skal effektueres når stald 13.8 og 13.9 tages i brug.

Gyllekøling: Gyllekøling er en teknologi hvor der enten nedstøbes køleslanger i bunden af gyllekanalerne eller slangerne eftermonteres i bunden af kanalerne. Køleslangerne køler gyllen ned hvorved ammoniak reduceres. Når køleslangerne forbindes til en varmepumpe, kan varmen fra gyllen genanvendes til opvarmning af staldrum og beboelse og vand. Overskudsvarme som resultat af kølekrav som overstiger behovet afleveres i en kalorifere.

Teknikken anvendes i stald 7 og 13.1-13.9, hvor der påmonteres køleslanger til gyllekøling i kanalerne.

I stald 7 er der 255 m² kanaler og i stald 13.1-13.9 er der 183 x 9 svarende til 1647 m² kanaler, i alt 1902 m² kanaler med køleslanger.

Effekten af gyllekølingen i denne ansøgning er bestemt af behovet for at reducere lugtemissionen så påkrævede geneafstande kan overholdes. Reduktionskravet er 20%. Effekten beregnes som Effekt = 0,77 x Watt/m² effekt op til 20 %. 20 % lugtreduktion kræver 25,97 W/m²

Krav til ammoniakreduktion ved gyllekøling er på 15,1 % i staldafsnit 7 og 13.1-13.9 for at opfylde det samlede BAT-krav (inkl. den opnåede effekt af overdækning af gyllebeholder). Det giver med det kølekrav, som er en følge af lugt reduktionen, på **1.186 kWh/døgn dokumenteret med datalogger** et krav om en gennemsnitlig daglig køleydelse på 25,97 W/m² i 284 døgn pr. år. Med 1.902 m² kanaler er der en køleeffekt på 337.196 kWh pr. år. Pumpens driftstid indenfor døgnet vil afhænge af varmepumpens køleydelse og effekten af frikøling, som køler uden kompressoren er i drift med den tilsluttede kalorifere. Kaloriferen bruges til at komme af med overskudsvarme når der ikke er brug for den varme som den krævede køling generer. I perioder med kold udetemperatur kan kaloriferen give en køleydelse uden brug af kompressoren (pumpen), men alene drevet via cirkulationspumpen. Køleydelsen opgøres af dataloggeren, på tværs af kølemetoden.

Beregninger af gyllekøling: Rørudslusning			
X =	W/m ² gyllekumme 25,97	19,38 % NH ₃ N effekt for reel driftstid	X er lig med køleeffekten i W/m ²
	Reduktionskrav:	15,1 % reduktion i NH ₃ N	
Indtast i de grå felter diverse tal der svarer til ejendommens faktiske mål/tal for kummerareal m.v.			
Kummeareal i m²:		1.902	
Køleydelse:		49,4 kW	
Varmer der udvindes fra gyllen:	49.395 Watt =		49,4 kW/time reel drift
Køle effekt årligt i kWh:			337.196 kWh
Varmepumpens driftstidsbehov:			6.827 timer/år (faktiske driftstimer)
Driftstid			284 døgn

Indretning og drift

1. Gyllekanalerne i staldafsnit 7 + 13.1-13.7 er etableret med køleslanger allerede, og stald 13.8+13.9 etableres på samme måde. Samlet 1902 m² gyllekumme med køleslanger der forbindes med en varmepumpe og miljøkit.
2. Varmepumpen + miljøkit skal levere en ydelse på minimum 1.186 kWh/døgn
3. Varmepumpen + miljøkit skal være forsynet med en datalogger til dokumentation af årlig driftstid. Den årlige driftstid skal være mindst 284 døgn (6827 timer) til BAT opfyldelse og 365 døgn (8760 timer) til lugt opfyldelse
4. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
5. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

6. Ved udskiftning af køleenheden, skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden før anlægget tages i drift.
7. Afviges der fra vilkårene om gyllekøling skal der indsendes en beregning, som efterviser at den vilkårsfaste effekt stadig opnås.

Derudover er der vilkår til egenkontrol, jf. afsnit 3.7.7

2.1.3. Opbevaringsanlæg, håndtering, produktion og kapacitet

I staldafsnittene produceres der flydende husdyrgødning. Husdyrgødningen opbevares i gylletankene.

Gylletanke

Overfladearealet af gylletanke er beregnet automatisk ved indtegning af beholderne i husdyrgodkendelse.dk, og indgår i beregning af anlæggets samlede emission af ammoniak. Effekt af teknologi indtastes manuelt.

Der er tre gylletanke på ejendommen opført i hhv. år 1992, 1996 og 2023.

Der søges ikke om at opføre yderligere gylletanke på ejendommen.

Der er tidligere søgt om teltoverdækning til de eksisterende gylletanke, som et frivilligt tiltag.

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg samt krav til de enkelte gylletanke fremgår af oversigten nedenfor.

Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Andre krav
Gylletank 1 (år 1992)	3.000	754	Ansøgt drift	Overdækning	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 2 (år 1996)	1.940	363	Ansøgt drift	Overdækning	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gylletank 3 (år 2023)	480	115	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Kanaler*	1.533				
I alt	6.953	m ³ total kapacitet	på adressen		
Gyllebeholder	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Drift	Teknologi	Andre krav
Gyllebeholder Rævedalen	3.000	-	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gyllebeholder Tiendemark stor	2.200	-	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gyllebeholder Søren H	400	-	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gyllebeholder Jørgen Madsen	2.000	-	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
Gyllebeholder Knud Erik Vestergaard	2.400	-	Ansøgt drift	-	Ingen
			Nudrift	-	
			8 års drift	-	
I alt	16.953	m ³ total kapacitet	Ejet og på hånden i alt		

*Kanaler er opgjort ud fra opmålinger i stald 7 + 13.1-13.9 + 14 + 15. De øvrige stalde er opgjort ud fra et forsigtigt skøn over kummens andel af totalarealet. Stald 1 + 13.8 + 13.9 er indlagt med 0,1 meter gylledybde, kummer med linespil er ikke medregnet, stier med dybstrøelse er ikke medregnet.

Oversigt over opbevaringsanlæg og anvendt teknologi de seneste 8 år.

Der bliver vilkårsfastsat krav til fast overdækning på gylletankene 1+2 med realisering af stald 13.8 + 13.9 og renoveringen af stald 1.

I normtal for produceret husdyrgødning er der tillagt regnvand. Ved overdækning af lagertanke modregnes den korrektion der er foretaget i normtallet ved at reducere gødningsmængden med 10 %. En overdækning af lageret bidrager således ud over en ammoniakreduktion også til en mindre mængde husdyrgødning og dermed også færre transporter med husdyrgødning.

Afstand til overfladevand

Placering af en gylletank indenfor 100 meter af overfladevand (sø over 100 m² og åbent vandløb) eller i risikoområde, defineret som fald på mere en 6° fra gylletankens laveste terrænkote til kronekant ved overfladevand, udløses krav til gyllealarm. Derudover er der krav til beholderbarriere ved en afstand på under 100 meter i risikoområde og terrænændring ved en afstand på over 100 meter og i risikoområde.

En hældning større end 6° er et fald på mere end 0,105 m pr 1 meter

Beregning af hældning i området : $\tan^{-1} ((\text{højde terrænkote} - \text{højde kronekant}) / \text{afstand fra gylletank til vand}) = 0,9$ (over 0,105 er risikoområde).

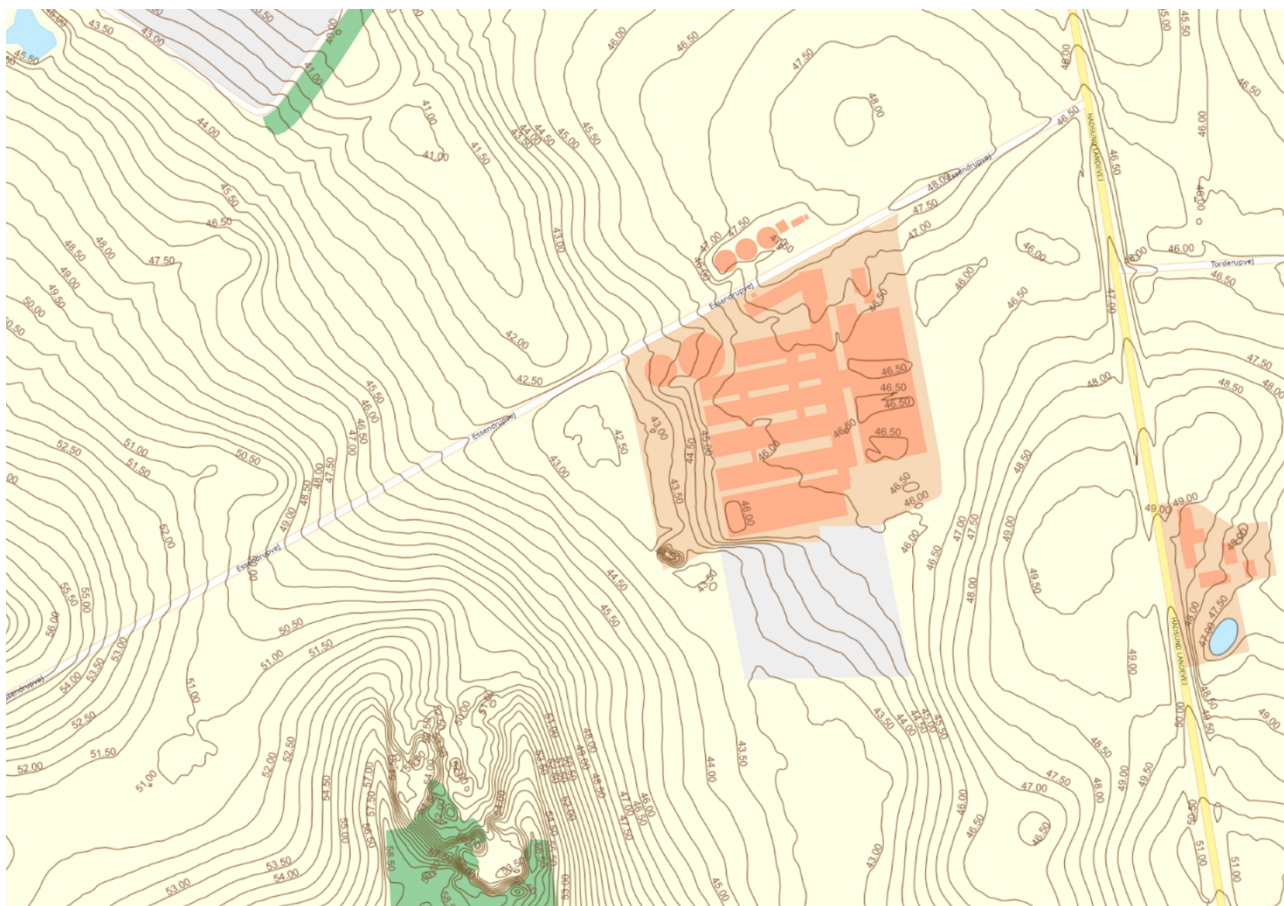
Afstand mellem gylletanke og nærmeste sø: >400 meter

Kote gylletank: 45

Kote kronekant sø: 45

Hældning er under 6°

Gylletanken ligger udenfor risikoområde og over 100 meter til overfladevand. Der er et fladt lavereliggende (kote <42,5 m-43 m) markstykke øst for tankene, ca. 5.000 m², som skal fyldes før gyllen overskrider Essendrupvej (laveste kote 43 m) og flyder ud mod nord. På nordsiden af Essendrupvej fortsætter det lave område mod nord op til vindmøllerne nord for ejendommen. Worst case vil være et sammenbrud af Gyllebeholder 1, som i Worst case vil kunne frigøre gyllen fra de 3 meter over jord-niveau. Gyllebeholder 1 har et fladeareal på 754 m², konsekvensen af et totalt sammenbrud er altså 2.250 m³ i worst case. Med et opsamlingsområde på 5.000 m² betyder det at den gennemsnitlige gyllehøjde bliver <0,5 m. I et kaskadescenarie med udløsning af alt potentielt gylle placeret over Kote 43, det vil sige 3 meter x overfladeareal fra alle beholdere plus alt gylle fra kanalerne som alle ligger over kote 43, vil den samlede mængde frigjort gylle være 5.229 m³, svarende til ca. 1 meters højde på det lavtliggende areal øst for anlægget. Det kan betyde at Essendrupvej overskrides og en del af gyllen vil sprede sig ud over arealet nord for vejen. Nord for Essendrupvej er det areal som kan modtage gylle uden risiko for overløb til sø dels meget stort, del med endnu lavere kote i forhold til søen som potentielt kan forurennes. Mængden af gylle som skal løbe ud for at kunne true søen er dermed mange gange større end den faktiske bruttomængde som vil kunne løbe ud fra produktionen Essendrupvej 5.

Placering af gylletank i terrænet i forhold til overfladevand <https://sdfikort.dk/spatialmap>

Håndtering af flydende husdyrgødning

Husdyrgødningen føres fra staldanlægget til fortank i lukkede rør. Fra fortanken pumpes husdyrgødningen til lagertank.

Forud for udbringning af husdyrgødningen vil lagertanke omrøres. Omfanget afhænger af husdyrgødningens konsistens og mængden af flydelag. Gylletanken tømmes ved gyllevogn med sugetårn. Der er dermed ingen risiko for overløb eller anden spild. Tømningen skal således ikke ske på støbt plads med afløb.

Forventet gødningsproduktion og opbevaringskapacitet.

Flydende husdyrgødning

Anlæggets samlede produktionsareal med flydende husdyrgødning udgør 9.346 m². Ved maksimal udnyttelse af anlægget forventes årsproduktionen af flydende husdyrgødning at udgøre ca. 22.913 m³ (2.282 m² produktionsareal til faresøer * 1,66 m³ gylle/m² + 2.915 m² produktionsareal til løsgående drægtige søer * 2,07 m³ gylle/m² + 772 m² produktionsareal til drægtige søer i bokse * 4,19 m³ gylle/m² + 2.877 m² produktionsareal til smågrise * 2,78 m³ gylle/m² + 295 m² produktionsareal til slagtegrise (polte) * 3,7 m³ gylle/m² + 205 m² produktionsareal til FLEX-Drægtige søer og Slagtegrise v2 (polte+gylte) * 3,7 m³ gylle/m²).

Dertil er der et bidrag fra vaskepladsen på ejendommen, ca. 36 m³ regnvand og ca. 50 m³ vaskevand. Samlet 86 m³ pr. år.

Der er ingen møddingsplads på ejendommen.

Den samlede maksimale forventelige produktion af flydende husdyrgødning inklusive vaskevand baseret på produktionsareal udgør i alt ca. 22.999 m³. I nudriften er den reelle produktion 18.000 m³ pr. år. Med udvidelsen øges produktionen i niveauet 1.000 – 1.300 m³.

Der er ugentlig levering af flydende husdyrgødning til biogasanlæg, årlig levering 12.000 m³. Returgyllen aftages i forhold til N opgørelsen, og da den leverede gylle er sogylle med lavt N indhold pr. tons modtages der ca. 8.400 m³ retur.

Den samlede opbevaringskapacitet til på ejendommen til flydende husdyrgødning udgør 6.953 m³, heraf kun 480 m³ med regnvandsbidrag.

I henhold til husdyrgødningsbekendtgørelsen er der krav om minimum 9 mdr. opbevaringskapacitet.

Med en forventet gødningsproduktion på i alt maksimalt 22.999 m³ pr år er der opbevaringskapacitet til 4 mdr. Dertil er der en række gyllebeholdere på andre ejendomme ejet af ansøger og aftaler om gylleopbevaring på yderligere ejendomme, så den samlede opbevaringskapacitet giver 9,2 måneders kapacitet.

Dybstrøelse

Dybstrøelse fra sygestier (71 m² netto stiareal) leveres til BioGas.

Vurdering

Med en total kapacitet på 16.953 m³ til rådighed, er der en opbevaringskapacitet på 9,2 måneder. Da der er opbevaringskapacitet til 9,2 måneder og der løbende leveres flydende husdyrgødning til biogasanlæg, vurderes det, at der er tilstrækkelig med opbevaringskapacitet til ejendommens produktion af flydende husdyrgødning.

Det vurderes derfor, at der samlet for bedriften KS Agro ApS er tilstrækkeligt med opbevaringskapacitet

Det vurderes at håndtering og opbevaring af husdyrgødning i henhold til gældende lovgivning er BAT for området. Dvs. at naturligt flydelag er tilstrækkeligt. Fast overdækning af lagertank 1+2 er indregnet i BAT-beregningen og dermed BAT.

I dette projekt er der ikke krav om teltoverdækning på gylletank 3. Det vurderes derfor at der ikke skal stilles krav til teltoverdækningen ud over, at gylletanken enten har naturligt flydelag eller teltoverdækningen er lukket.

2.1.4. Ventilation

Staldanlægget er mekanisk ventileret.

Ventilationsafkast er jævnt fordelt i forhold til de enkelte sektioner. En del af afkastene er placeret i kip, hvilket giver et højere afkast og resulterer i en større opblanding af luften fra stalden.

I alle staldafsnit er der undertryksventilation enten som frekvensstyret ventilation eller ventilation styret ved multistep.

Ved udskiftning af ventilationen opgraderes der til lavenergi ventilation.

I nye staldafsnit indsættes lavenergiventilation ved byggeri.

Den ventilation der indkøbes i dag set i forhold til tidligere ventilationsmetoder.

Gamle ventilatorer er typisk TRIAC-motorer. Det er motorer som har samme energiforbrug uanset ventilationsbehovet. Energooverskuddet ved lav ventilation brændes af i motoren som varme. Når der er maks. ydelse bruges al energien til at ventilere stalden (Baseline ift. Energibesparelse).

Multistep betyder at i stalde med flere ventilatorer tændes ventilatorerne efter behov, det vil sige, at mindst 1/3 af ventilatorerne er variable, mens resten er ON/OFF, de er enten tændte eller slukkede, slukkede enheder har ingen energiforbrug. Multistepenhederne som kun er tændt på fuld ydelse eller helt slukkede er ofte baserede på TRIAC-motorer, og i ældre anlæg er de variable enheder også TRIAC. Multistep har en betydelig energibesparelse i forhold til anlæg, hvor der er variable TRIAC drevne ventilatorer i alle afkast, i de perioder af døgnet og året, hvor der ikke er brug for fuld ventilationsydelse. Besparelsen er typisk 30-40 %.

Frekvenstyrede motorer er udstyret med en enhed som tilpasser strømforbruget til behovet. Det vil sige at i perioder hvor der ikke er brug for fuld ventilation er strømforbruget reduceret. Frekvensstyringen betyder at ventilatorernes

forbrug drosles ned og op afhængig af behov på de tilknyttede motorer. Frekvensstyring kan kombineres med multistep, ved at de variable ventilatorer i anlægget drives med frekvensstyring og resten med TRIAC ON/OFF-motor. Frekvensstyring af anlæg med ens ventilationsydelse på alle afkast giver en energibesparelse i forhold til TRIAC-motorer på cirka 30-50 %. I multistepanlæg er besparelsen mindre, da der kun spares strøm i de enheder som kører med variabel ydelse. Besparelsen pr. udskiftet motor med variabel ydelse er dog stor, da driftstiden på disse motorer er stor.

Lavenergimotorer er jævnstrømsmotorer med permanente magneter. Lavenergimotorer kan have forskellige typebetegnelser, nogle producenter kalder dem PM motorer, andre LPC-EC. Lavenergimotorer reducerer energiforbruget med 60-80 % i forhold til TRIAC-motorer. Virkemåden er den samme som ved frekvensstyring, bare med større effekt.

Ventilationsbehovet i svinestalde er meget temperaturafhængigt. Det betyder reelt, at en stor del af ventilationsbehovet ligger i perioder med høj temperatur. Hvis anlægget har lavenergimotorer vil det i stor udstrækning betyde at energiforbruget er stort fra klokken 11 til 22 på solrige dage i sommerhalvåret. Forbruget vil derfor være synkront med strømproduktionen fra et solcelleanlæg placeret så det har maksydelse når solen er i sydvest (retning 240° og så stor taghældning som mulig).

2.2. Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2)

Staldanlæg

Der søges til to nye staldsektioner (13.8 + 13.9) placeret i tilknytning til eksisterende bygning. Derudover ændres eksisterende staldafsnit fra fulddrænet gulv delvist spaltegulv, 25-49% fast gulv (stald 1).

Gødningsopbevaring

Der ansøges ikke om yderligere gødningsopbevaringsanlæg.

Der er godkendt fast overdækning af 2 gylletanke. Farven på teltoverdækningen er lysegrå.

Foder- og kornopbevaring

Der ændres ikke i udendørs foderopbevaringsanlæg i forbindelse med det ansøgte.

Maskinhus, lade mv.

Der skal ikke opføres yderligere bygninger til maskiner, halm, udlevering mv.

Anlægsarbejde og internt køreareal med fast belægning

I forbindelse med det nye byggeri skal der laves sandpude.

Jorden som afrømmes i den forbindelse vil udlægges på ejendommens markareal.

Nedrivning

Der skal ikke fjernes bygninger eller andet i forbindelse med det ansøgte projekt. I stald 1 skiftes inventar og nogle spalter erstattes med sand med klaplag beton.

2.2.1. Erhvervsmæssig nødvendighed

Efter miljø- og fødevarer nævnets praksis kan opførelse af en stald på et husdyrbrug være erhvervsmæssigt nødvendig for ejendommens drift, hvis byggeriet knytter sig til bedriftens husdyrproduktion, og ikke ligger udover sædvanlig størrelse og kapacitet i forhold til ejendommens ansøgte dyrehold og landbrugsareal.

Den ansøgte staldbygning 13.8 + 13.9 samt etablering af delvist fast gulv i eksisterende bygning er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift. Byggeriet opføres som standard staldanlæg. Bygningens størrelse er således sædvanlig størrelse med en kapacitet der afspejler ejendommens behov i forhold til det ansøgte dyrehold. Klimastaldene er nødvendige for at følge med i den løbende udvikling i effektivitet i soholdet, og dermed flere grise på årsbasis. Det ansøgte staldbyggeri vurderes derfor at være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

2.3. Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (B3)

Følgende ejendomme med husdyrbrug drives under samme bedrift:

Chr.nr 10469 Tiendemarken 9, 9280 Storvorde; og Chr.nr 32281 Ejstrupvej 6, 9520 Skørping.

Der er ingen ejendomme med husdyrbrug indenfor en afstand af 100 meter fra de fast placerede husdyranlæg, gødningsoptbevaringsanlæg eller ensilageanlæg eller 50 % fra den ukorrigeret genafstand til enkelt bolig. Husdyrbruget er derfor ikke forureningsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug.

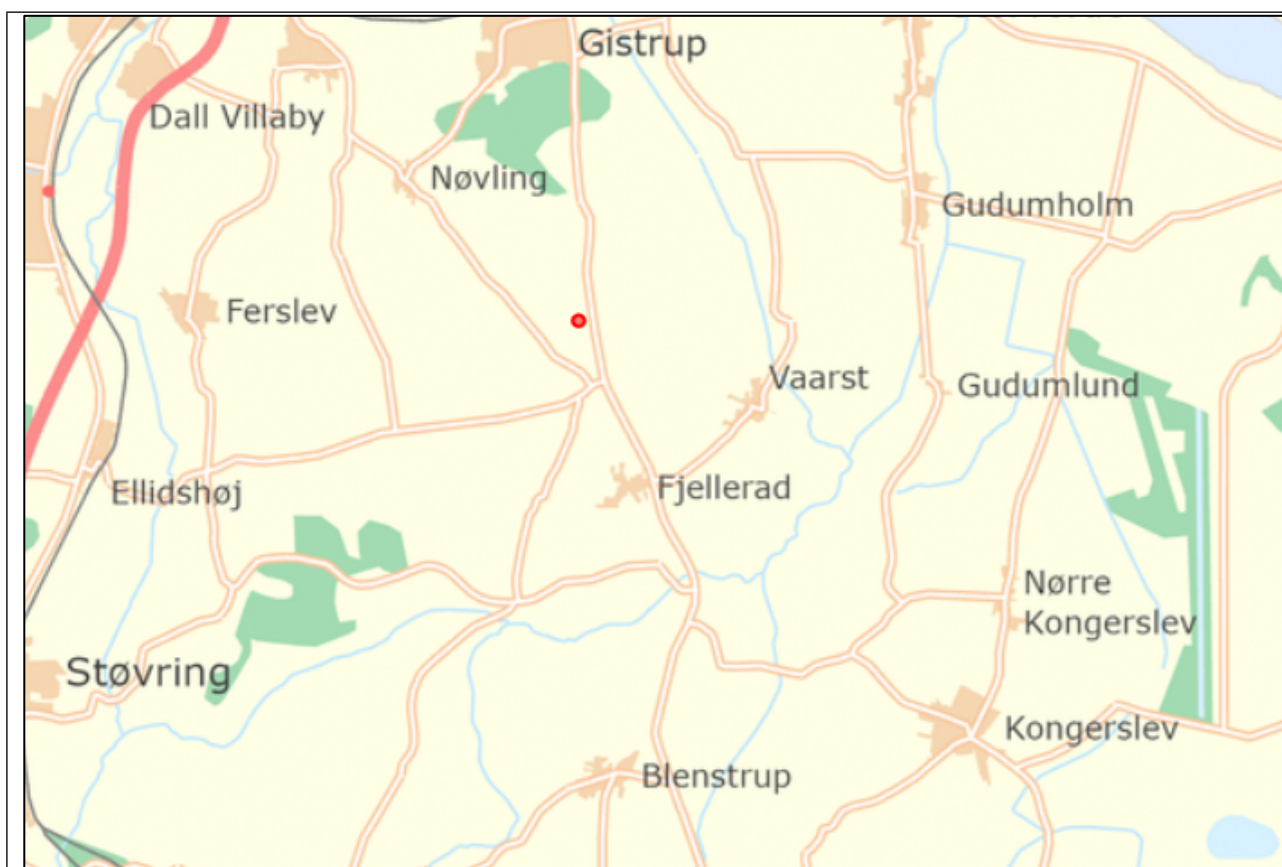
Husdyrbruget skal derfor ikke godkendes samlet med andre husdyrbrug.

2.4. Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed (B4)

2.4.1. Landskabs- og planmæssige forhold

Landskab

Husdyrbruget er lokaliseret i Aalborg Kommune og er beliggende i det åbne land ca. 2,8 km nordvest for Vaarst By. Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse og mange levende hegn.

Husdyrbrugets geografiske placering <https://kort.plandata.dk/spatialmap>

Husdyrbruget ligger i et område der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse og levende hegn og småbeplantninger. Det nye byggeri opføres som en forlængelse af en eksisterende bygning samt inde mellem bygninger.

Forlængelsen ligger direkte op ad ejendommens eksisterende byggefelt, da den nye bygning vil som en forlængelse mod syd af den østligste stald. Byggeriet vil derfor ikke fremstå markant synligt for omgivelserne. Udvidelsen vil således ikke påvirke udtrykket af landskabet markant.

Husdyrbrugets nudrift set fra Essendrupvej vest for anlæg <https://www.google.com/maps>

Samme vinkel inklusive tilbygning <https://www.google.com/maps>

Husdyrbrugets nudrift set fra Hadsundvej sydøst for anlæg <https://www.google.com/maps>

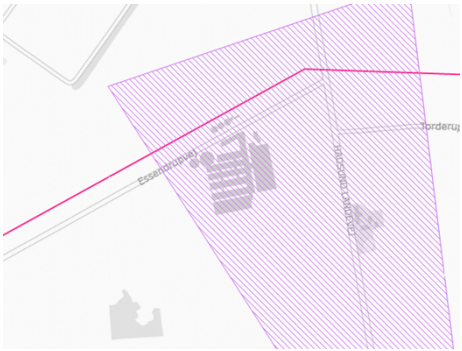
Samme vinkel inklusive tilbygning <https://www.google.com/maps>

Den nye bygning vil blive opført i tilsvarende materialer og farvevalg, som den bygning der forlænges. Den opføres således i røde sten med grøn gavltrekant og lyse eternitplader på tagfladen.

Den nye bygnings rygning vil være samme højde som den bygning der forlænges.

Forholdet til Kommuneplanen

Følgende relevante udpegninger er i kommuneplanen 2021 for området:

Aktuelle udpegninger i kommuneplanen	Retningslinjer i kommuneplanen/Formål med udpegningen
Store husdyrbrug	Det ansøgte ligger indenfor udpegningen "store husdyrbrug", som udpeger området til egnet for placering af store husdyrbrug.
Kulturhistoriske bevaringsværdier	Ejendommen ligger inden for udpegningen "Kirke indsigtskile" til Gunderup Kirke.
Skovrejsningsområde	Skovrejsning uønsket - Ejendommen er delvist indenfor udpegningen.

Skovrejsningsområder er de områder, hvor rejsning af ny skov særligt skal fremmes. Udpegningen af skovrejsningsområder har betydning for tilskud til privat skovrejsning og for den statslige skovtilplantning. Områderne udpeges primært, hvor en tilplantning med skov kan medvirke til at beskytte grundvandsressourcen, fremme de bynære friluftsinteresser og eller den biologiske mangfoldighed i landskabet.

Udpegninger og retningslinjer i kommuneplanen <https://kort.plandata.dk/>

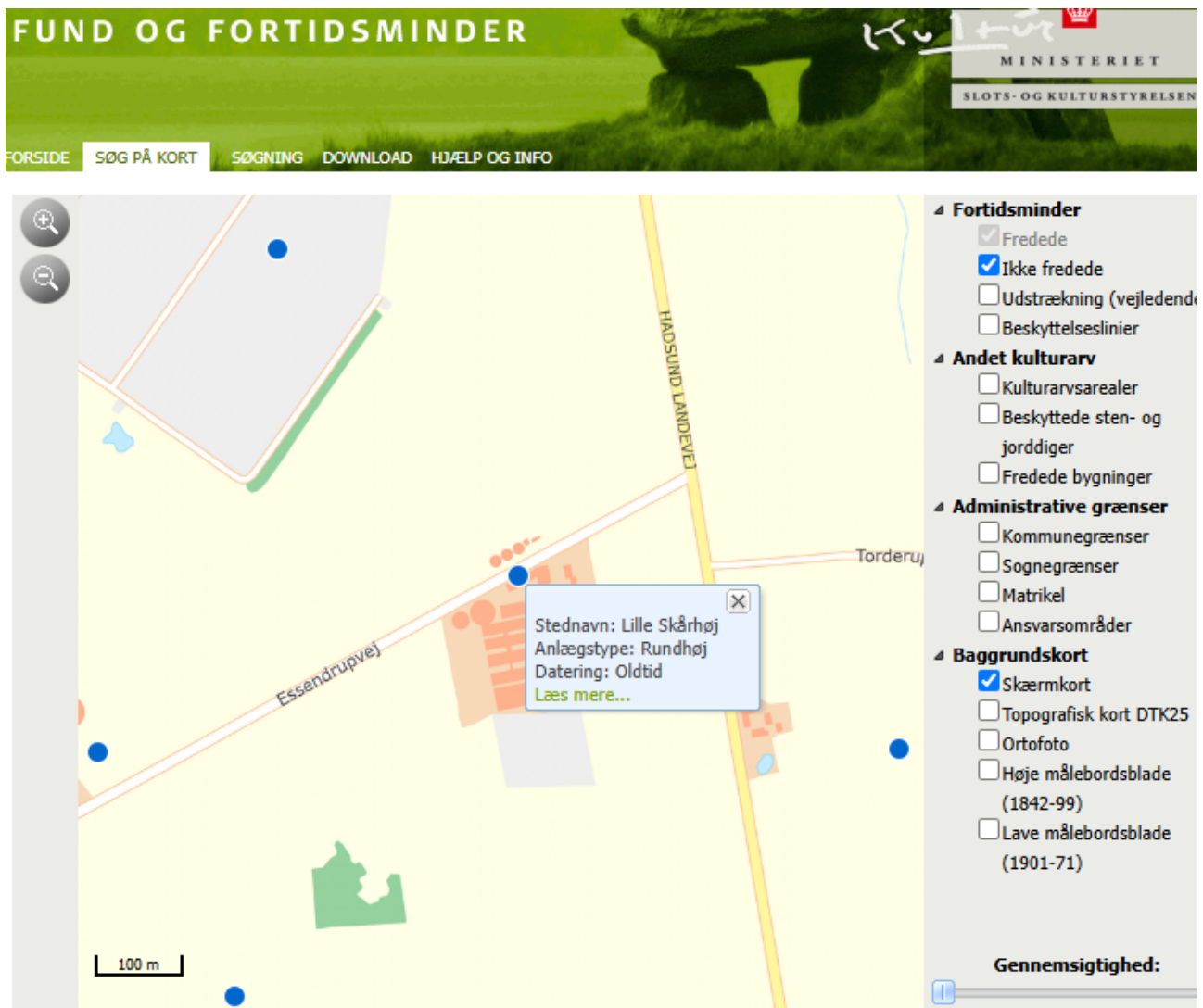
Bygge- og beskyttelseslinjer, fredede områder og kulturarvsarealer

Nye anlægsdeles placering i forhold til beskyttelseslinjer m.v. er opsummeret i nedenstående tabel.

Beskyttelseslinje	Ligger det ansøgte indenfor beskyttelsen		
	Nej	JA	Delvis
Søbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Åbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Skovbyggelinje	☒	☐	☐
Kirkebyggelinje	☒	☐	☐
Klitfredning	☒	☐	☐
Strandbeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Kystnærhedszone	☒	☐	☐
Fortidsmindebeskyttelseslinje	☒	☐	☐
Beskyttelse sten- og jorddiger	☒	☐	☐
Kulturarvsarealer	☒	☐	☐
Fredet område	☒	☐	☐
Ikke-fredede fortidsminder	☒	☐	☐

Byggeriets placering i forhold til bygge- og beskyttelseslinjer <https://kort.plandata.dk/spatialmap> og <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> (ikke fredede fortidsminder)

Byggefeltet for det ansøgte byggeri ligger ikke indenfor bygge- og beskyttelseslinjer. Der er nord for stald 1 registreret et ikke fredet fortidsminde. Der foretages ikke jordarbejde nord for stald 1.

Husdyrbrugets placering ift. ikke fredet fortidsminder

Vurdering af landskabs- og planmæssige forhold

Det nye byggeri er placeret i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og opføres i samme farvevalg som hovedparten af de eksisterende bygninger. Farvevalget er neutrale afdæmpede farver.

Bygningens placering er valgt efter optimering af logistik i den daglige drift, og giver mindst mulig visuel påvirkning fra de omkringliggende offentlige veje og nærmeste nabobeboelser med indkig til ejendommen.

Det vurderes at det ansøgte, ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt.

De nye anlægsdele vurderes ikke at være i strid med relevante retningslinjer i kommuneplanen. Der opføres ikke nye bygninger i strid med bygge- og beskyttelseslinjer.

Det ansøgte projekt vurderes ikke at være i strid med fredede områder, fortidsminder, kulturarvsarealer eller registreringer af jord- og stendiger.

2.4.2. Generelle afstandskrav

Afstandskravene i §§6, 7 og 8 skal overholdes ved etablering, udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening.

Definition iht. lovgivningen. Husdyrloven §3 stk. 1 nr. 2 Husdyranlæg: Stald eller lignende bygning eller indretning, hvor husdyr i almindelighed opholder sig eller har adgang til, med tilhørende dyrehold. §3 stk. 1 nr. 3 Gødningsopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares husdyrgødning, restvand eller ensilagesaft. §3 stk. 1 nr. 4 Ensilageopbevaringsanlæg: Bygning eller anden fast placeret indretning, hvor der opbevares ensilage

Afstandskravene i §§ 6 og 7 er forbudszoner uden mulighed for dispensation. Afstandskravene i § 8 kan ved manglende overholdelse opnå dispensation hvis forhold taler for det.

Afstandene til de i husdyrbruglovens §§6-8 nævnte områder fremgår af nedenstående tabeller. Afstandskravene i §§6 og 7 har karakter af forbudszoner.

Afstandskravene i §8 skal overholdes ved udvidelser eller ændringer af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug, der kan medføre forøget forurening. Der er dog mulighed for at give dispensation for manglende overholdelse.

Det ansøgte projekt omfatter godkendelsespligtig ændring af stald 1, ændring af teknologi i stald 14+15 og nybyggeri af stald 14.8+13.9.

I stald 1 reduceres lugt og ammoniak- emission ved at erstatte fulddrænet gulv med delvist fast gulv, 25-49 % fast gulv, derfor kræver denne ændring ikke dispensation for afstands krav til offentlig vej.

I stald 14 øges ammoniakemissionen idet gyllekøling fjernes som teknologi til BAT overholdelse
 I stald 15 øges ammoniakemissionen idet gyllekøling fjernes som teknologi til BAT overholdelse
 I stald 7 + 13.1-13.7 reduceres lugt og ammoniakemissionen ved etablering af gyllekøling til overholdelse af lugtgenegrænse og BAT krav

I stald 2; 2 a; 3; 4; 5; 6; 8; 9; 12 sker der ingen ændringer i lugt eller ammoniakemission

Stald 13.8 + 13.9 er nye og har derfor øget lugt og ammoniakemission

Gyllebeholder 1+2 har med fast overdækning som teknologi til opretholdelse af BAT-krav reduceret ammoniak emission.

Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 6 for staldafsnit 14, 15 og 13.8+13.9			
	Afstandskrav	Placering	Aktuel afstand
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde	50 m	Vaarst By. Gunderup	> 2.800 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, til blandet bolig -og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institution, rekreative formål etc.	50 m	Lokalplan Stærhøj (03-020)	> 2.700 m
Nabobeboelse	50 m	Oppelstrupvej 95	> 600 m
Forbudszoner jf. husdyrbrugloven § 7 for staldafsnit 2a, 2b, 3 og 4			
Afstand til kategori 1-natur	Min. 10 m	>10 meter	>1.800 m
Afstand til kategori 2-natur	Min. 10 m	>10 meter	>3.300 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstande og afstandskrav jf. husdyrbrugloven § 8 for staldafsnit 14, 15 og 13.8+13.9		
	Afstandskrav	Aktuel afstand

Ikke-almene vandforsyningsanlæg	Min. 25 m	>400 m
Almene vandforsyningsanlæg	Min. 50 m	>900 m
Vandløb, herunder dræn og søer	Min. 15 m	>15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	Min. 15 m	>15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	Min. 25 m	>25 m
Beboelse på samme ejendom	Min. 15 m	>15 m
Naboskel	Min. 30 m	>30 m

Afstand til husdyranlæg, hvor der er forøget forurening

Afstandskravene i §§ 6, 7 & 8 er overholdt for alle staldafsnit hvor der sker en forøget forurening.

2.5. Husdyrbrugets ammoniakemission (B5, E1b, E1c)

Ammoniakemissionen fra husdyranlægget beregnes i husdyrgodkendelse.dk ud fra produktionsareal i de enkelte staldafsnit samt gylletanke.

Niveauet af ammoniakemission fra produktionsarealet er bestemt af dyretype og staldsystem i staldafsnittet samt ammoniakreducerende teknologier.

Niveauet af ammoniakemission fra gyllelager afhænger af kvadratmeter overfladeareal samt ammoniakreducerende tiltag.

Ammoniakemissionen beregnes således ud fra fastsatte normværdier samt effekt af miljøteknologier for både ansøgt drift, nudrift og 8-års drift.

Den samlede ammoniakemissionen fra det ansøgte projekt er 8.609,1 kg NH₃-N/år. Emissionen fra staldanlægget stiger fra 8.047,4 til 8.337,7 kg NH₃N (ansøgt staldanlæg). Emissionen fra gyllebeholderne falder fra 494,7 til 271,4 kg NH₃N. Fordampningen fra anlægget stiger samlet kun lidt, da den godkendelsespligtige ændring i stald 1 reelt reducerer ammoniakemissionen samtidigt med, at det udløser et øget BAT-krav samlet effekt ca. -200 kg NH₃N. Dertil er udvidelsen ikke ret stor, svarende til 268 kg NH₃N BAT, netto NH₃N effekt 67 kg.

Fordampningen fra stald 7 + 13.1-13.9 reduceres med 15,1 % grundet gyllekøling.

Emissionen fra gyllelager falder fra 494,7 til 271,4 kg NH₃-N/år, da gyllebeholder 1+2 har fået fast overdækning, dermed reduceres ammoniakfordampningen fra lageret med 44 % i forhold til overfladeareal.

Ammoniakemissionen for ejendommen ses i nedenstående tabel.

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	8337,7	271,4	8609,1
Nudrift	8047,4	494,7	8542,1
8 års-drift	7668,7	448,6	8117,3

Ammoniakemission fra stald og lager (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

2.5.1. Ammoniakdeposition og beliggenhed i forhold til natur

Beregningerne af ammoniakdeposition vist i afsnit 3.5. giver både en merdeposition af ammoniak i forhold til hhv. 8-års drift og nudrift. Derudover beregnes totaldeposition af ammoniak for det ansøgte projekt, hvilket er husdyranlæggets samlede ammoniakbelastning på et givent naturpunkt.

Naturpunkterne er opdelt i fire kategorier. Kategori 1-; 2- og 3-natur samt øvrige naturtyper registreret efter naturbeskyttelseslovens §3, der ikke hører under de tre første kategorier.

- Kategori 1-natur er ammoniakfølsomme habitatnaturtyper listet i husdyrbekendtgørelsens bilag 3D samt overdrev og heder udpeget efter naturbeskyttelsens § 3 indenfor et Natura 2000-område.
- Kategori 2-natur er ammoniakfølsomme naturtyper udenfor Natura 2000-områder i form af højmoser, lobeliesøer, samt overdrev der i sig selv er over 2,5 ha og heder der i sig selv er over 10 ha.
- Kategori 3-natur er følgende ammoniakfølsomme naturtyper heder, overdrev, moser samt skove, der ikke er omfattet af kategori 1- og kategori 2-natur. Skove skal være over 0,5 ha og mere end 20 meter brede samt danne en sluttet skov af højstammede træer og have enten været skov i ca. 200 år eller skov groet frem på naturareal der ikke har været dyrket i ca. 200 år eller hvor der er særlige arter

De er alle vejledende udpeget naturtyper efter naturbeskyttelseslovens §3 samt habitatbekendtgørelsen. Naturpunkterne hvortil der er beregnet ammoniakdeposition er navngivet som 1.x for kategori 1-natur; 2.x for kategori 2-natur, 3.x for kategori 3-natur og 4.x for øvrige naturtyper.

Beregningerne er baseret på afstand fra anlæg til naturpunkt, vindretning og ruheder bestemt for opland (strækning mellem husdyranlæg og naturpunkt) og natur (den gennemsnitlige ruhed).

Der skal vurderes på totaldepositioner til kategori 1- og 2-natur, og merdepositionen til kategori 3-natur samt øvrig natur, dog således, at der både regnes på den kumulative merdeposition fra nudrift til ansøgt drift og fra 8-års drift til ansøgt drift.

I husdyrgodkendelsebekendtgørelsen § 27 er fastsat følgende værdier for totaldepositionen til kategori 1-natur, som ikke må overstiges:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 28 er fastsat grænseværdi for totaldepositionen på 1,0 kg N/ha/år til kategori 2-natur.

I husdyrgodkendelsebekendtgørelsen § 30 er fastsat, at der kan stilles krav til den maksimale merdeposition, hvis det overstiger 1 kg N/ha/år til kategori 3-natur. I de tilfælde udarbejdes en konkret vurdering. For øvrige naturtyper gælder, at en ændring i merdeposition på 1 kg N/ha/år ikke giver en tilstandsændring af naturtyperne. Tilsvarende vil der i tilfælde med over 1 kg N/ha/år udarbejdes en konkret vurdering.

Resultat af depositionsberegning

Ejendommens ammoniakdeposition ses af nedenstående tabel.

Samlet emission: **8609,1** (kg NH₃-N/år)

Meremission (8 års-drift): **491,8** (kg NH₃-N/år)

Meremission (nudrift): **67,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
4.2 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,0	0,0	0,7
3.2 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	0,8
4.1 Sø	Kategori 3	Ansøger	0	V	0,2	0,1	1,9
3.1 Overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,1	0,0	1,7
1.1 Kalkoverdrev v. Flamsted	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
2.3 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,7
2.2 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,7
2.1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,1	0,0	0,9

Ammoniakdeposition fra ejendommen til de afsatte naturpunkter (klip fra husdyrgodkendelse.dk).

Kategori 1-natur (1.x punkter)

Nærmeste kategori 1-natur (naturpunkt 1.1) er et kalkoverdrev v. Flamsted beliggende i en afstand af mere end 3 km sydvest for husdyrbruget. Kalkoverdrevet ligger indenfor habitatområde nr. SAC20, Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum Sø.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 1-natur

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må totaldepositionen til kategori 1-natur ikke overstige følgende værdier:

- 0,2 kg N/ha/år, hvis der er >1 andet husdyrbrug¹ i nærheden.
- 0,4 kg N/ha/år, hvis der er 1 andet husdyrbrug i nærheden.
- 0,7 kg N/ha/år, hvis der ikke er andre husdyrbrug i nærheden.

Den beregnede totaldeposition i nærmeste naturpunkt (1.1) er på 0,0 kg N/ha/år.

Kumulation

Der er ikke øvrige husdyrbrug, der skal indregnes i kumulation i forhold til naturområde 1.1.

Når totaldepositionen er 0,2 kg N/ha/år eller derunder er kravet til maksimal N-deposition overholdt uanset antal brug i kumulation.

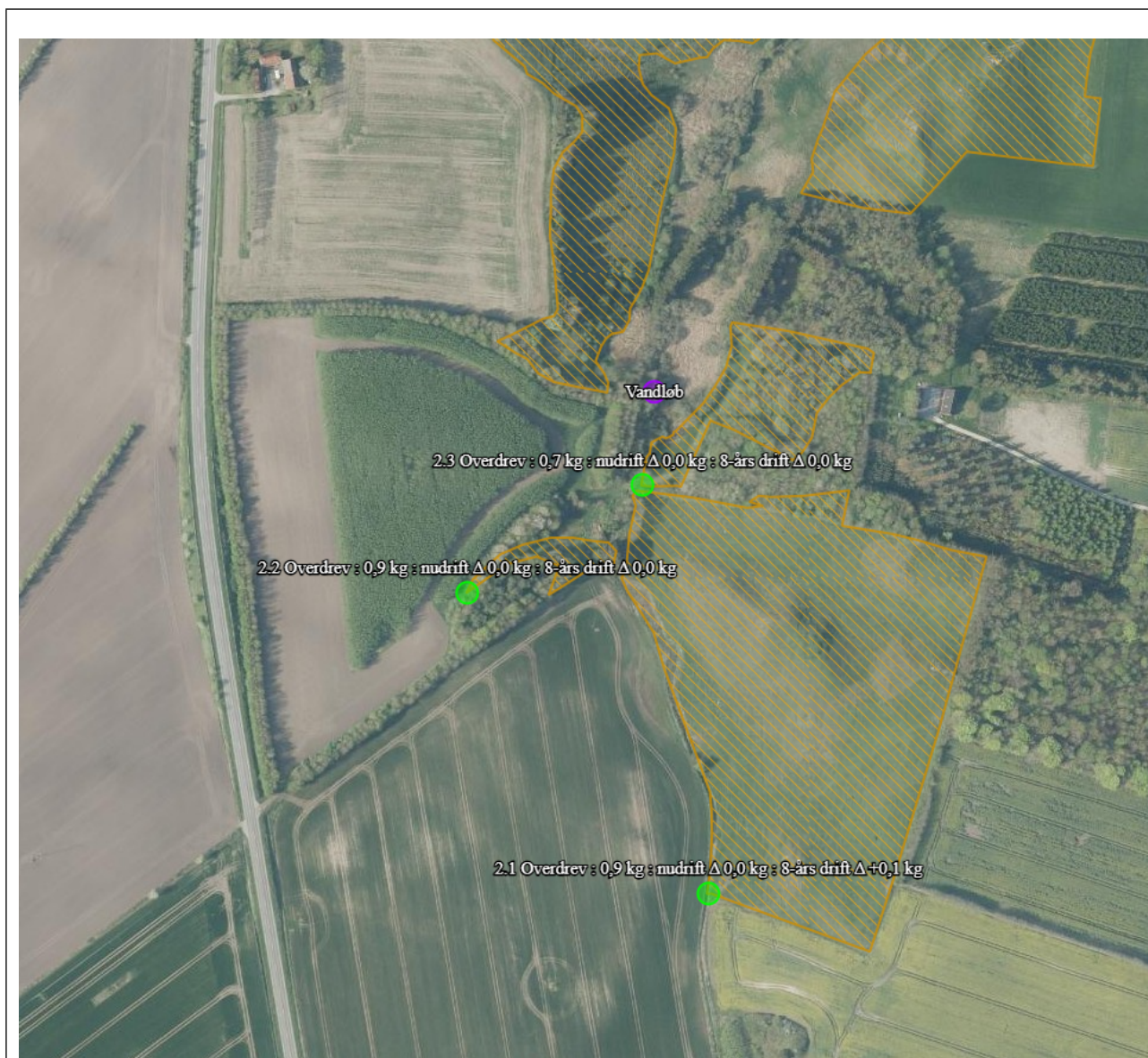
I dette projekt er totaldepositionen 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2-natur (2.x punkter)

Nærmeste kategori 2-natur (naturpunkt 2.1) er et overdrev. Det ligger ca. 600 m nordøst for husdyrbruget.

¹ Antallet af husdyrbrug i nærheden defineres i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2.

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 2-natur

Ifølge Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er den maksimale grænse for totaldepositionen til kategori 2-natur på 1,0 kg N/ha/år.

Den største beregnede totaldeposition til kategori 2-natur er på 0,9 kg N/ha/år. Grænseværdien fastsat i lovgivningen er dermed overholdt.

Kategori 3-natur (3.x punkter)

Der er registreret to overdrev, som er kategori 3-natur i området omkring anlægget, hvortil der er beregnet merdeposition af ammoniak.

Nærmeste kategori 3 natur er overdrev beliggende ca. 500 m nordøst for anlægget (punkt 3.1) og 800 meter øst for anlægget (punkt 3.2). Merdepositionen i punkterne er under 1 kg N/ha/år.

Resultat af merdeposition i de to naturpunkter er:

- 3.1 Overdrev 500 meter nordøst for anlægget har en merdeposition på +0,1 kg N/ha/år
- 3.2 Overdrev 800 meter øst for anlægget har en merdeposition på +0,1 kg N/ha/år

Husdyrbrugets placering i forhold til kategori 3-natur og øvrig natur

Øvrig vejledende registreret § 3 beskyttet natur (§3-natur) (4.x punkter)

Nærmeste naturpunkter består af sø (4.1) beliggende sydøst for anlægget samt en sø mod Nordøst (4.2).

Depositionsberegninger viser, at ændringerne på husdyrbruget ikke giver anledning til merbelastninger ud over 1 kg/ha/år til øvrig natur.

Vurdering af ammoniakdeposition til naturtyper omkring anlægget samt Natura-2000 område

Habitatområdets afgrænsningen 3 km sydvest for anlægget. Der er beregnet deposition af ammoniak til naturpunkt kanten af habitatområdet. Depositionen af ammoniak i dette punkt overholder de fastsatte kriterier for maksimal totaldeposition, da depositionen ikke overstiger 0,2 kg N/ha/år. Totaldepositionen er fastsat ud fra et forsigtighedsprincip, så ammoniakbidraget ikke fører til en negativ tilstandsændring af naturområderne indenfor udpegningsområdet. Da naturpunkterne er placeret langs afgrænsningen hen mod husdyrbruget, vil ammoniakbidraget ligeledes være op til 0,2 kg N/ha/år indenfor Natura-2000 afgrænsningen.

Der er foretaget beregninger til de nærmeste naturtyper indenfor hver kategori. Til naturtyperne indenfor ca. 800 meter er der beregnet deposition i forskellige vindretninger og ruheder. Det vurderes, at der er beregnet til alle relevante naturområder i forhold til husdyranlæggets samlede ammoniakemission, vindretninger samt ruheder.

De beregnede totaldepositioner for kategori 1-natur overstiger ikke 0,2 kg N/ha/år. Naturtyperne ligger habitatområdet-nærmest anlægget. Det vurderes, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 1-naturtyper indenfor Natura 2000-området, da husdyrbrugets eksistens ikke vil påvirkes ved andre husdyrudvidelser som bidrager til kumulation.

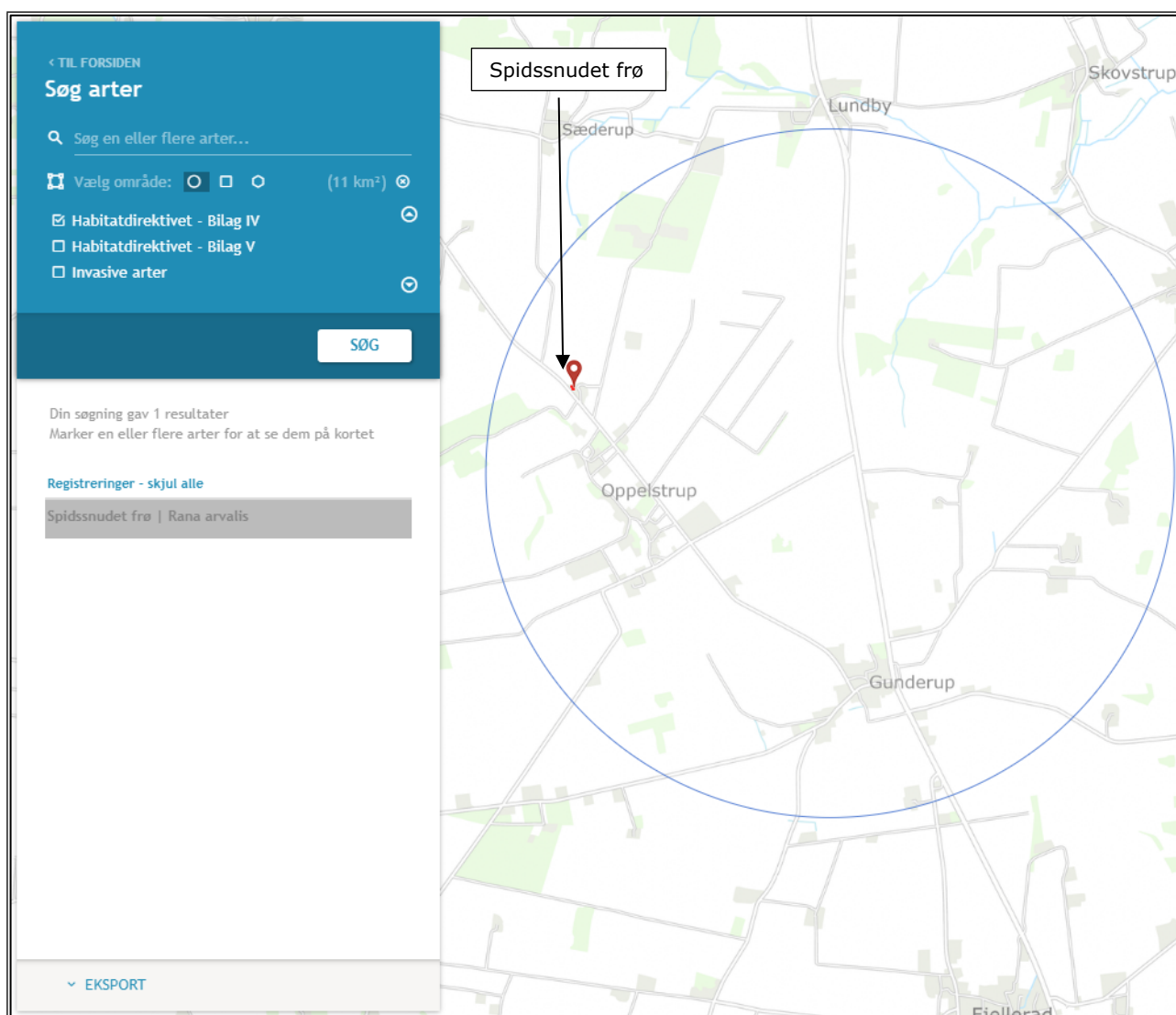
Beregnet totaldeposition for kategori 2-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år. Det vurderes ikke at der er andre udpegede heder eller overdrev i nærområdet, der bør være omfattet af kategori 2-natur, hvortil der kan beregnes en større totaldeposition. Det vurderes derfor, at anlægget er placeret robust i forhold til kategori 2-naturtyper.

Den beregnet meremission til alle kategori 3-naturtyper samt §3-natur overstiger ikke 1 kg N/ha/år hverken i forhold til 8-års drift eller nudrift. Der er således ikke behov for yderligere vurderinger.

2.5.2. Bilag IV-arter (E1b og F)

Der er foretaget en søgning over registreret fund af bilag IV-arter i statens kortdata på <https://arter.dk/> indenfor en radius af ca. 2 km fra ejendommen (se nedenstående figur).

Resultat af søgning på Bilag IV-arter i en radius af ca. 2 km fra ejendommen (kort fra arter.dk)

Ifølge søgningen er der registreret bilag IV-arten spidssnudet frø ca. 1,3 km nordøst for anlægget.

Art	Levested
Spidssnudet	Arten forekommer typisk i moser, på enge, små græsningsfolde, dyrkede marker, haver og fugtige eller græsbevoksede steder i skove. Arten yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk. Den overvintrer på land, men kan også overvintrer i vand. Spidssnudet frø er stadig almindelig i det meste af Danmark.

Bilag IV-arter registreret indenfor en radius af 2 km fra staldanlægget. Artsbeskrivelser fra Artsbogen

De ændringer der sker ved opførelse af nye anlægsdele, vil primært foregå på arealer der i forvejen påvirkes maskinelt. Området hvor der skal bebygges anses derfor ikke som mulige potentielle til leve, yngle eller rasteområder for Bilag IV arter.

Der inddrages ikke større uberørte arealer med krat o.lign. til bygninger.

Der nedrives ikke bygninger eller fælles træer i forbindelse med det ansøgte projekt.

Vurdering Bilag IV-arter (biologisk mangfoldighed)

I henhold til naturdata.dk er der registreret en art omfattet af habitats direktivets Bilag IV indenfor en afstand af 1,3 km fra husdyrbruget. Arten er spidssnudet og levesteder mv. er tilknyttet vandløb. Projektet påvirker ikke tilstanden i vandløb omkring anlægget og ejer af husdyrbruget er ikke bekendt med at de eksisterende bygninger eller beplantninger omkring anlægget skulle huse øvrige Bilag IV-arter, hvorfor det vurderes at projektet har en neutral effekt på kendte levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter.

Den svagt forøgede ammoniakemission fra anlægget vurderes ikke at påvirke tilstanden omkring anlægget og dermed er levesteder samt vegetation uændret.

Potentiel forekomst i området af Bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Da der ikke fjernes potentielle levesteder for Bilag IV-arter i forbindelse med det ansøgte projekt og projektet ikke vurderes at medføre tilstandsændringer for omkringliggende naturområder, vurderes det ansøgte projekt at have en neutral effekt på potentielle levesteder samt yngle- og rasteområder for Bilag IV-arter. Opdyrket arealer vurderes ikke at være områder der anvendes af Bilag IV-arter til leve, raste eller yngleområder.

2.6. Husdyrbrugets lugtemission (B6, E1b, E1c)

Den primære kilde til lugt fra dyreholdet er staldluftventilation. Der foreligger kun systematiske og anvendelige målinger/oplysninger om lugt fra staldanlæg. Lugt i forhold til omkringboende vurderes derfor udelukkende ud fra staldanlæg til dyrehold. Lugtgener fra opbevaringsanlæg samt lugtgener som kan forekomme i forbindelse med udbringning indgår ikke i lugtberegningerne og håndteres derfor primært via generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

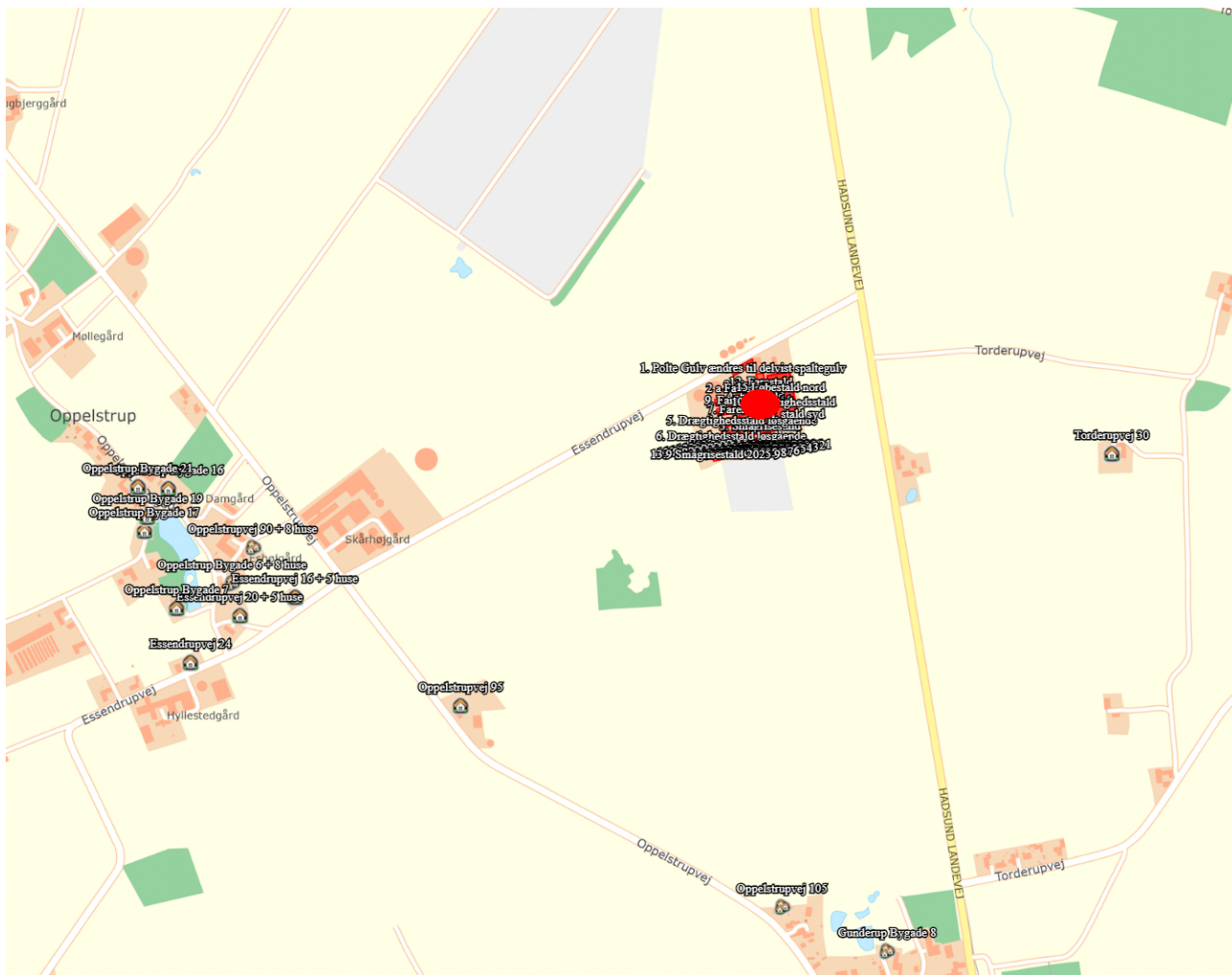
Lugtemissionen fra staldanlægget beregnes ud fra kvadratmeter produktionsareal, gulvtype og dyretype. Den vægtede gennemsnitsafstand for lugt er beregnet fra anlæggets lugtcentrum i forhold til den fysiske indtegning af staldanlægget i husdyrgodkendelse.dk og lugtemissionen pr. staldafsnit.

Lugtgenefstanden i husdyrgodkendelse.dk beregnes efter to modeller. FMK-modellen, som har været anvendt siden slut 1990'erne og en standardiseret OML-model, i husdyrgodkendelse.dk kaldet "NY". Resultat af lugtberegningen vises ved den model, som beregner den største genefstand.

Der skal foretages lugtberegning til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig. De tre kategorier er defineret i husdyrgodkendelsebekendtgørelsen:

	Byzone Eksisterende og ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone eller sommerhusområde
	Samlet bebyggelse Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign. og Beboelsesbygninger i samlet bebyggelse i landzone
	Enkelt bolig Beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget

Beliggenheden af enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone i forhold til husdyrbruget fremgår af kortet nedenfor.

Husdyrbrugets placering i forhold til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt.

Kumulation

Hvis der er andre husdyrbrug, med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år, nærmere end 300 m fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, samlet bebyggelse eller lokalplanlagt område i landzone omfattet af Husdyrbruglovens § 6 stk. 2, eller nærmere end 100 m fra enkeltbolig skal geneafstanden forøges med hhv. 10 pct., hvis der er et andet husdyrbrug og 20 pct., hvis der er to eller flere husdyrbrug.

Der er ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 meter af samlet bebyggelse (Oppelstrup). Der er ingen husdyrbrug indenfor 300 m af byzone til Vaarst. Der er ingen ejendomme med husdyrproduktion indenfor 100 meter fra enkelt bolig, hvortil der er regnet lugtgeneafstand.

Lugtreducerende teknologi

Der er anvendt miljøteknologien gyllekøling til at reducere lugt fra anlægget fra stald 7 + 13.1-13.9. Lugtreduktionen er 20% fra de aktuelle stalde.

Resultat af lugtberegning

Skemaet nedenfor viser beregninger af geneafstande foretaget i Husdyrgodkendelse.dk.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Essendrupvej 16 + 5 huse	0	NY	401,1	401,1	857,3	Ja
Essendrupvej 20 + 5 huse	0	NY	401,1	401,1	957,9	Ja
Essendrupvej 24	0	NY	401,1	401,1	1068,4	Ja
Oppelstrup Bygade 16	0	NY	401,1	401,1	1025,2	Ja
Oppelstrup Bygade 17	0	NY	401,1	401,1	1077,8	Ja
Oppelstrup Bygade 19	0	NY	401,1	401,1	1067,9	Ja
Oppelstrup Bygade 21	0	NY	401,1	401,1	1077,5	Ja
Oppelstrup Bygade 7	0	NY	401,1	401,1	1056,7	Ja
Oppelstrupvej 95	0	NY	401,1	320,9	716,2	Ja
Torderupvej 30	0	NY	401,1	401,1	631,8	Ja
Gunderup Bygade 8	0	NY	818,2	736,4	961,1	Ja
Lokalplan Stærhøj (03-020)	0	NY	818,2	736,4	2790	Ja
Oppelstrup Bygade 6 + 8 huse	1	NY	818,2	900,1	952,2	Ja
Oppelstrupvej 105	0	NY	818,2	736,4	857,5	Ja
Oppelstrupvej 90 + 8 huse	1	NY	818,2	900,1	900,1	Ja
Vaarst By, Gunderup	0	NY	1074	1074	2872,8	Ja

Resultat af beregning af krav til lugtgeneafstand foretaget i Husdyrgodkendelse.dk sammenholdt med vægtet gennemsnitsafstand.

Nærmeste enkelt bolig:

- Torderupvej 30 placeret 631,8 m øst for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 401,1 m.

Nærmeste samlede bebyggelser:

- Oppelstrupvej 105 placeret 857,5 meter syd for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 818,2 m.
- Oppelstrupvej 90 placeret 900,1 meter vest for staldanlægget. Lugtgeneafstanden er på 900,1 m. (med indregnet kumulation fra et andet husdyrbrug)

Nærmeste samlet bebyggelse er Gunderup. Næst-nærmeste samlede bebyggelse er Oppelstrup. Der skal ikke kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse i Gunderup, men der skal kumuleres med andre husdyrbrug i forhold til samlet bebyggelse i Oppelstrup.

Nærmeste byzone er Vaarst by, som er placeret over 2,8 km sydøst for staldanlægget. Lugtgeneafstanden til byzone er 1074 meter.

Vurdering af lugtgener for omboende

Beregninger af lugtgeneafstande i Husdyrgodkendelse.dk viser, at det ansøgte overholder kravene til lugtgeneafstand med en stor margin til enkeltbolig og byzone, og det overholder lugtgeneafstanden til samlet bebyggelse.

Det vurderes derfor, at der ikke er risiko for væsentlige lugtgener ud over hvad der kan forventes ved enkelt bolig, byzone eller samlet bebyggelse.

2.7. Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger (B7, E1b, E1c)

Øvrige emissioner og potentielle genepåvirkninger ved drift af husdyranlæg er støj fra driften og transporter, støv fra driften og transporter, fluer og skadedyr fra driften og lys på husdyranlægget.

Nabobeboelser placering i forhold til husdyranlægget

Der er 600 meter fra adgangsvejen til staldanlægget hen til boligen på Torderupvej 30.

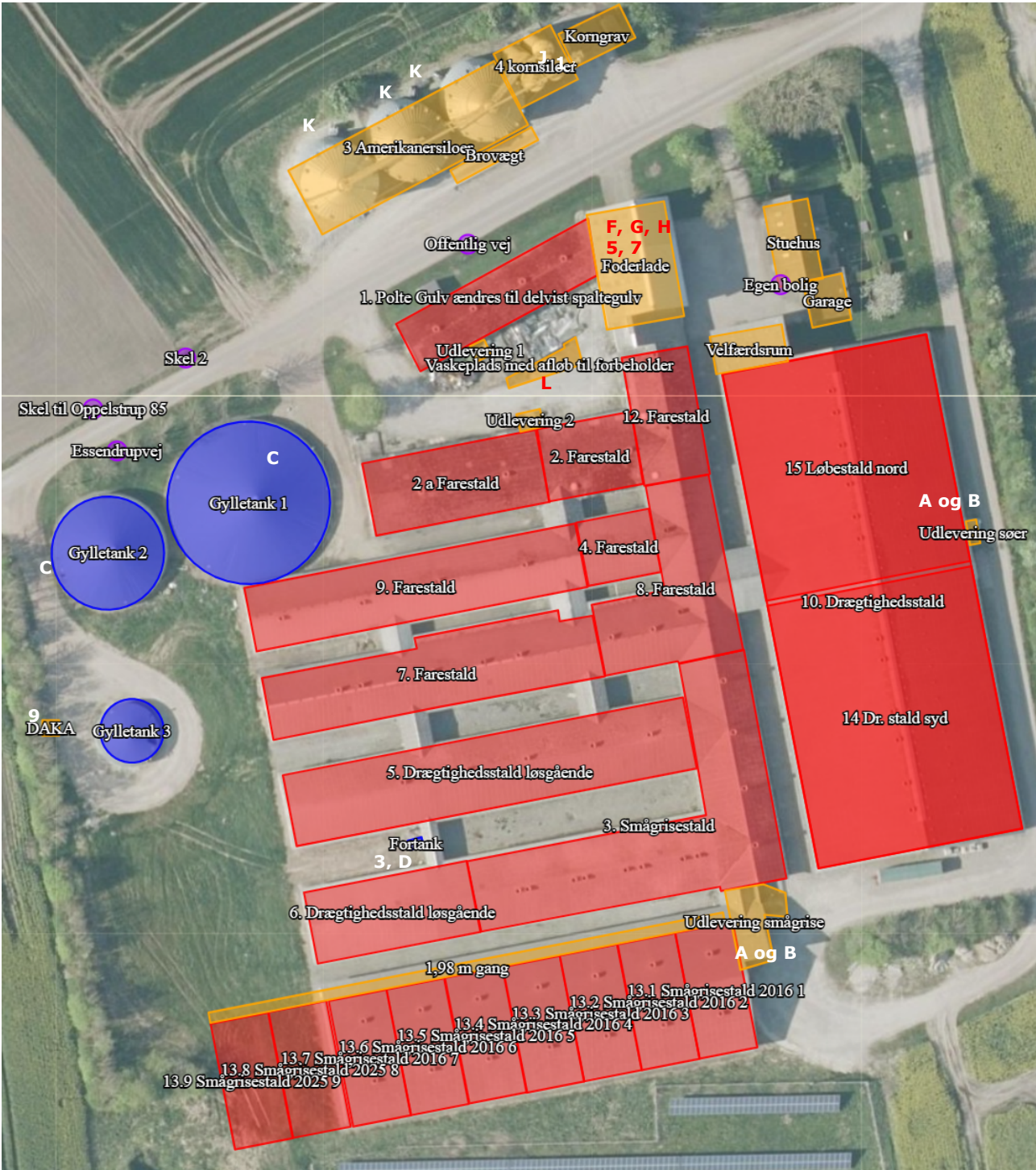
Der er 530 meter fra intern kørevej sydøst om anlægget hen til boligen på Torderupvej 30.

Der er således mindst 500 meter fra støj og støvkilder til nærmeste bolig og/eller udendørs opholdsareal.

Anlægsoplysninger og støjkilder

På situationsplan over anlægget med underliggende tabel vises relevante anlægsoplysninger samt støjkilder med placering.

Placering af anlægsoplysninger og støjkloder

Nr.	Støjkilder	Noter	Nr.	Indretninger	Noter
A	Indlevering af dyr		1	Olietanke	v. korngrov
B	Udlevering af dyr		2	Spildolie	Ingen
C	Omrøring af gylletank		3	Fortank	
D	Overjordiske gyllepumper		4	Kemirum, plantebeskyttelsesmidler	Ingen
E	Tørring af korn		5	Rengøringsmidler	I aflåst rum m. afløb til gyllekanal
F	Formaling af korn	Isoleret rum	6	Septiktank	Ikke relevant tilkoblet of-fentlig kloak

G	Blanding af foder	Isoleret rum	7	Affaldscontainer	I foderlade
H	Højtryksrenser	Isoleret rum	8	Projektører (belysning)	Ikke relevant
I	Indblæsning af foder	Ingen	9	DAKA	Vest for gyllebeholder 3
J	Elevator til korn		10	Vaskeplads	Ingen
K	Blæsere til tørring af korn i amerikanersiloer		11	Fyrrum	Ikke relevant opvarmes med varmepumpe
L	Vaskeplads med afløb til forbeholder				
M	Gavlventilatorer	Ingen			

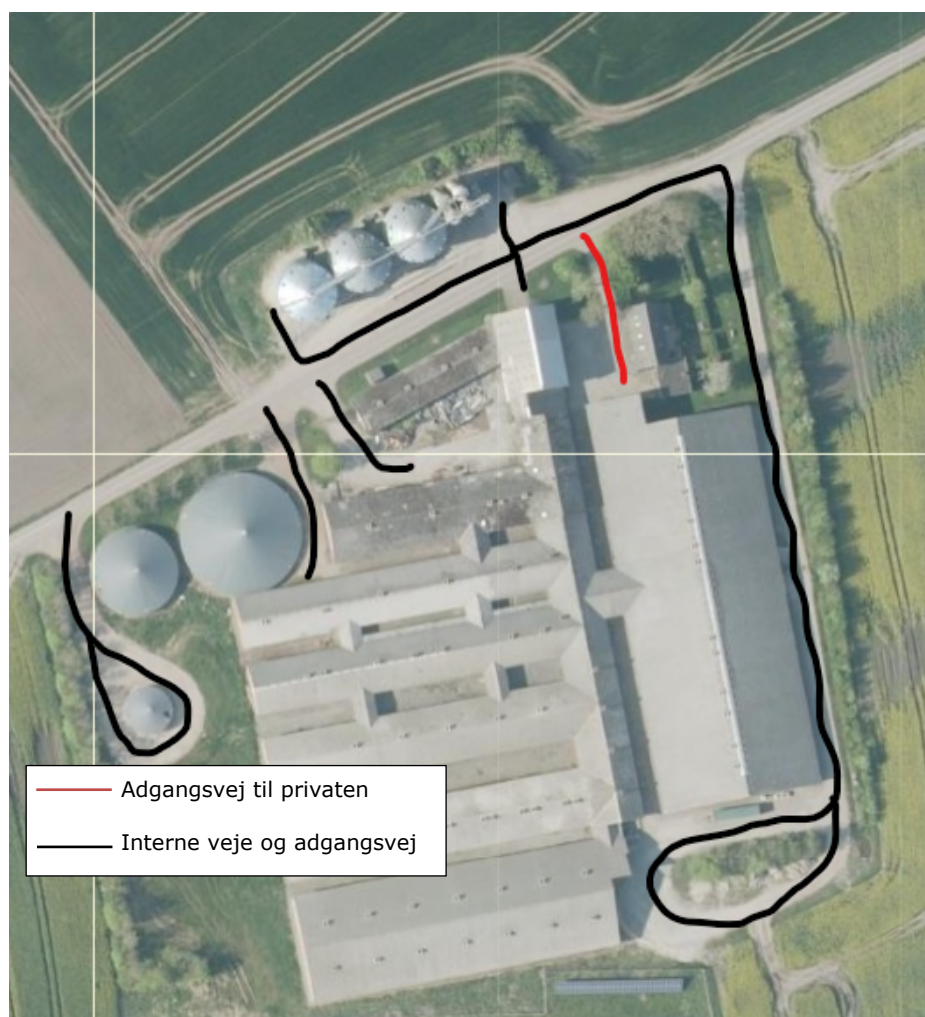
Tabel for relevante støjkloder og anlægsoplysninger

2.7.1. Transporter, adgangsveje og interne transportveje

Adgangsforhold til husdyranlægget er uændret i forhold til gældende miljøgodkendelse.

Adgangsvej og interne transportveje

Adgangsvejen til husdyrbruget er bred, så det er let at svinge ind på grusvejen. Ved udkørsel på Essendrupvej fra de 7 adgangsveje (til husdyranlæg, gylletanke og kornlager) er der friholdt for beplantning de nærmeste 5 meter, så der er frit udsyn. Der er ingen bygninger eller kurvede vejforløb der forhindrer gode oversigtsforhold.

Oversigt over antallet af transporter til og fra husdyrbruget fremgår af nedenstående tabel. Transporter er defineret som biler større end 3500 kg, og en transport er defineret som en til- og frakørsel (tur-retur).

Type	Antal transporter		kapacitet	Hyppighed		Tidsrum Transport
	Før	Efter		Før	Efter	
Levering af avlsdyr	10	10		Jævnt fordelt hen over året		6.00-18.00
Udlevering af dyr	114	130	650-1000/transport	Jævnt fordelt hen over året		Kan forekomme om natten
Afhentning af døde dyr til destruktion	52	52		Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Hjemtagning af korn i høst	120	130	30	Juli-September		11.00-23.00
Levering af færdigfoder	0	0				
Levering af mineraler, Soya, fedt mv.	60	65	32 tons	Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Udkørsel af gylle (traktor og gyllevogn, kapacitet 20 tons)	508-758*	508-758*	20 tons	Primært i foråret		07.00-23.00
Afhentning af gylle til biogas	160-320	200-360	32	Jævnt fordelt hen over året		6.00 – 18.00
Levering af fyringsolie	1	1		Ved behov		6.00 – 18.00
Levering af halm	12	12		Jævnt fordelt hen over året		7.00-18.00
Afhentning af dagrenovation	26	26		Jævnt fordelt hen over året		7.00-18.00
Afhentning sorteret affaldscontainer	12	12		Månedligt/Ved behov		6.00-18.00
Afhentning af jern til skrot	1-3	2		Ved behov		6.00-18.00
Afhentning af spildolie	-	-				

Transporter til og fra ejendommen.

* Antallet af transporter med husdyrgødning er beregnet ud fra at transporterne sker med traktor og gyllevogn med en kapacitet på 20 tons. Flyttes en del af gyllen i stedet med lastbil, vil antallet af transporter falde, da kapaciteten pr transport er væsentlig større. Der er ikke foretaget et skøn over hvor stor en andel af husdyrgødningen som udbringes på arealer uden transport ad offentlig vej. En del af de markarealer, som hører til ejendommen og husdyrbruget er lokaliseret i tilknytning til husdyrbruget og transporter som finder sted direkte fra ejendommen til markarealer vil reducere antallet af transporter på offentlig vej.

Antallet af transporter øges da gennemsnitsvægten på de producerede smågrise øges og antal dyr pr. transport derfor reduceres. Den teoretiske værdi af udvidelsen er 10.000 producerede 7-30 kg grise. Det vil i teorien give ca. 15 ekstra transporter af standardstørrelse. Tilvæksten skal også øges tilsvarende tilvæksten ca. 390 tons foder pr. år = ca. 15 transporter, og endelig gylletransporter som på trods af at overdækningen af gyllebeholderne reducerer transporterne med 24 skal øges med godt 500 tons svarende til 16 ekstra transporter væk fra ejendommen.

Samlet øgning i transporter: + 46 transporter pr. år

Antal transporter med husdyrgødning er reduceres i det omfang det er muligt, da gylletankene overdækkes med telt, hvilket reducerer gødningsmængden med 10 %. Derudover vil transport på større strækninger ad offentlig vej med husdyrgødning fra ejendommen til marker overvejende ske med lastbil, som har en stor volumen pr transport. Transport med husdyrgødning kan ske i nat-, dag- og aftentimer (tidsinterval ses under støjafsnit), da udbringningsperioden er kort.

Transporter som leverer dyr, foderråvarer, og sækkevarer, eller transporter der afhenter levende eller døde dyr samt affald er transporter, hvor husdyrbruget ofte ikke har indflydelse på det faktiske leverings- eller afhentningstidspunkt. Transporterne sker primært indenfor normal arbejdstid fra 6.00-18.00 (nat- og dagtimer). Afhentning af dyr til slagteri kan dog også finde sted i nattetimerne.

Transport med foder stiger, da der er flere kg tilvækst pr. dyr i gennemsnit.

Vurdering af transporter

Det er primært transporter med foder, transport med husdyrgødning, og dyr som øges. Det vurderes at transporterne er reduceret mest muligt, da kapaciteten pr transport udnyttes maksimalt og mængden af husdyrgødning er reduceret ved fast overdækning, så regnvand i gylletanken undgås.

Diverse andre transporter som ikke direkte er tilknyttet husdyrbruget vil være uændret.

Det er forventeligt med en del trafik i forbindelse med en virksomhed af denne størrelse. Det vurderes, at transport på interne transportveje ved husdyrbruget ikke giver støv- eller støjgener ved nabobeboelser og øvrige boligområder.

Der er 300 meter til nærmeste nabobeboelse fra adgangsvejen til Essendrupvej 5, hvilket vurderes at være tilstrækkelig afstand til at der ikke vil opstå støv eller støjgener ved transport til anlægget i dag-, aften- eller nattimer. Støjgener fra transport vil være kortvarig, da de vil opstå i forbindelse med acceleration på Essendrupvej.

Det vurderes ikke at omfanget af transporter vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene.

Oversigtsforholdene ved til- og frakørsel til ejendommen er gode, idet der ikke er beplantninger eller bygninger der hindrer gode oversigtsforhold ved udkørsel fra driftsanlægget. Til- og frakørsel til ejendommen vurderes derfor ikke at være til gene i forhold til den øvrige trafik.

2.7.2. Rystelser

Driften i anlægget bidrager ikke til rystelser.

Transport til og fra anlægget ad interne køreveje forventes ikke at give anledning til rystelser 50 meter fra transportvejen, dels da gummihjul absorberer stød og dels da vejbelægningen ikke bidrager til rystelser som eks. en brostensbelægning.

Der er ingen beboelser eller andre nabobygninger i så kort afstand fra indfaldsvejene til ejendommen.

Vurdering af gener fra rystelser

På grund af nabobeboelsers beliggenhed i relativ stor afstand fra interne køreveje (mindst 300 meter) vurderes disse ikke at være udsat for rystelser ved trafik på interne transportveje.

2.7.3. Støj

Det vejledende grundlag for vurdering af støj fra husdyrbrug, er faste støjgrænser i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om 'Ekstern støj fra virksomheder'².

De faste støjgrænser er inddelt i perioder over døgnet og ugen, i dagtimerne kan støjbidraget midles over 8 timer, i aften timerne er midlingstiden 1 time og i natperioden er midlingstiden 0,5 time. Middelværdien betegnes som det ækvivalente støjniveau i dB(A).

Støjbidragets maksimale spidsværdi er støj som fremkommer kortvarigt, f.eks. ved til og frakørsel på et husdyrbrug.

Et landbrug skal overholde grænseværdierne for støj i matrikelskel.

Dag	Kl.	Midlingstiden	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	7 timer	55
Lørdag	14-18	4 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 time	45

² [Ekstern støj fra virksomheder, VEJ nr. 14018 af 1. november 1984](#)

Alle dage	22-07	0,5 time	40
Spidsværldi	22-07	-	55

Normalt vil de fleste støjende aktiviteter på et husdyrbrug med grise foregå inden for normal arbejdstid kl. 7-16. På en slagtegriseejendom vil indlevering af smågrise oftest ske i tidsrummet kl. 7-18, mens udlevering af slagtegrise potentielt vil foregå i tidsrummet kl. 6-15.

Gængse udendørs støjkllder på en svineejendom er støj fra ind- og udlevering af dyr, omrøring af gylletanke og pumpning af gylle ved pumper placeret over jordoverfladen samt indblæsning af foder i siloer. Derudover er transporter til og fra husdyrbruget samt intern kørsel på husdyrbruget en støjklilde.

Støjkllder som kan forekomme på griseejendomme, er blæsere til tørring af korn, som ikke er lydsvage og/eller placeret indendørs, luftkompressor i maskinhus, samt vask med højtryksrenser udendørs. Ventilation kan forekomme ved en gavlventilator, hvilket er en udendørs støjklilde grundet placeringen. Ventilation på tagflade er ikke en støjklilde, da ventilationsmotorerne er placeret inde i bygningen under tagfladen.

Anlæg til hjemmeblanding af foder er normalt ikke støjklilde, da det er lydsvagt og oftest placeret indendørs. På ganske få ejendomme kan ældre hjemmeblandeanlæg dog være en støjklilde, hvis de er placeret i uisoleret bygning.

Støjklldernes placering på ejendommen fremgår af situationsplanen under afsnit 3.7.

Støjkllder	Drifttid	Tiltag mod støjkllder
Ventilation		
Indlevering af dyr	Dagtimer, kortvarig	
Udlevering af dyr	Kan finde sted om natten, kortvarig op til 30 min	
Omrøring af gylletank	I forbindelse med udbringning af husdyrgødning primært i forårsmåneder og få dage i efteråret. – primært dagtimer men kan forekomme i aftentimer.	
Overjordiske gyllepumper	Dagtimer	Mellem bygninger
Foderblanding	Dagtimer	I isoleret bygning
Intern kørsel	Dagtimer og aftentimer ved sæsonarbejde	
Korntørring	Juli-oktober 24 timer i døgnet	Blæsere er placeret lige over jorden, og nærmeste nabo i ubrudt linje mellem blæser og beboelse er over 900 m.
Transport- til og fra ejendommen	Transport med dyr til slagteri kan forekomme i nattimer. I forbindelse med udbringning af husdyrgødning kan der forekomme transporter i aftenperioden.	

Støjkllder, drift tid og tiltag mod støjkllder

Foder kværnes og blandes i isoleret bygning uden betydelig støj udenfor bygningen.

Blæsere til korntørring, er placeret på nordsiden af silobatteriet. Det betyder at nærmeste beboelse i ubrudt linje ligger mere end 900 meter fra støjkllden. Blæserne er placeret lavt, hvilket betyder at de reelt er under horisonten i en afstand på ca. 1 km på grund af jordens krumning.

Omrøring af flydende husdyrgødning er en sæsonbetonet støjklilde hen over en pr dage i forbindelse med udbringning af husdyrgødning i forår og efterår.

Der er ingen støjkllder inde i bygninger, som kan bidrage til støj udenfor matriklen da de er lydsvage.

Støjende aktiviteter på et husdyrbrug vil meget sjældent foregå samtidigt. Støjkllderne er kortvarige eller sæsonbetonede.

Udover støjkllder fra anlægget kan der forekomme støj som følge af transporter. Støj ved transport er beskrevet og vurderet under afsnit 2.7.1.

I forbindelse med projektet vil der ikke tilkomme andre typer af støjkllder end dem som allerede forekommer på ejendommen ved nuværende drift.

Vurdering af potentielle støjgener

Støjkilder ved drift af husdyranlægget (pumpning af husdyrgødning, omrøring i gylletanke, indlevering af dyr, udlevering af dyr samt tørring af korn vurderes ikke at give gener ved nabobeboelser eller udendørs opholdsarealer, da der er stor afstand dertil.

Gylletankene er placeret mindst 800 meter fra nærmeste nabobeboelse i ubrudt linje. Det vurderes derfor at der ligeledes ikke er støjgener ved omrøring af husdyrgødning i gylletankene.

Der forventes ingen ændringer i støjniveauet i forhold til støjniveauet i den nuværende drift, idet der ikke sker en ændring af støjende aktiviteter.

2.7.4. Støv

Støv kan hovedsageligt opstå ved håndtering af korn, foder og halm samt fra transporter til og fra husdyrbruget og ved intern kørsel på ejendommen. Derudover kan der afgives støv med ventilationen.

Støvet i staldene reduceres ved regelmæssig overbrusning i staldanlægget som binder støvet. En mindre del vil blive ventileret ud. Efter hvert hold grise vil anlægget inklusive ventilationen blive rengjort ved vask. Der vil således ikke ske en ophobning af støv i staldanlægget eller i ventilationsafkast.

Støvende arbejde, formaling af foder osv. foregår inde i bygninger.

Støv i staldafsnittene reduceres ved regelmæssig overbrusning samt vask af staldsektioner og ventilationsafkast, når de er tømt.

Udover støvkilder ved anlægget kan der forekomme støv som følge af transporter. Støv ved transport er beskrevet og vurderet under afsnit 2.7.1.

Vurdering af støvgener

Der vurderes ikke at være støvkilder fra driften af husdyrbruget, som giver anledning til væsentlige gene udenfor matrikelskel.

2.7.5. Lys

Der er kun lys i staldene i forbindelse med arbejde i staldene og i forbindelse med udfordring og sådan at velfærdskravene vedr. belysning, fastsat ved lov kan opfyldes. Staldene er ikke oplyst om natten.

Udendørsbelysningen består af orienteringslys ved indgange til bygningerne.

Vurdering af lyspåvirkninger

Der er intet lys ved bygninger som vurderes at kunne være til gene for omkringboende eller trafikanter.

2.7.6. Skadedyr

Gener fra fluer og andre skadedyr håndteres hovedsagelig gennem forebyggelse, hvor regelmæssig rengøring af stalde og opbevaringsanlæg til foder er med til at begrænse forekomst af skadedyr.

Den viden der er om fluer tyder ikke på, at fluer udvikles i gyllebeholdere uden teltoverdækning da flydelaget er for tørt. I gyllebeholderne med teltoverdækning vil fluer ikke kunne overleve pga. de høje temperaturer under dugen.

Foder og korn opbevares i tætte siloer og foderladen rengøres jævnligt. Evt. foderspild fjernes løbende.

Husdyrgødningen i gyllekummerne har en lav pH, hvilket vil hindre opformering af stuefluen i gyllekummerne. Hvis der er behov for at bekæmpe fluer, sker det med godkendt kemisk bekæmpelse efter behov.

Rotter

Der er indgået sikringsaftale med skadedyrsbekæmpelsesfirma.

Fluer

Stuefluer bekæmpes med rovfluer som tilsættes gyllekanaler.

Den viden der er om fluer tyder ikke på, at fluer udvikles i gyllebeholdere uden teltoverdækning da flydelaget er for tørt. I gyllebeholderne med teltoverdækning vil fluer ikke kunne overleve pga. de høje temperaturer under dugen.

Vurdering af skadedyr

Opbevaring af foder sker i fodersiloer og i lukket foderlade, og evt. spild fjernes løbende. Derudover holdes arealer omkring anlægget ryddelige, så der ikke opstår øget risiko for tilhold af skadedyr (rotter og mus m.v.).

Regelmæssig vask af stalde efter hver hold grise er medvirkende til at reducere områder i stalene hvor fluer vil kunne opformeres. I anlæg hvor der anvendes rovfluer bekæmpes fluerne kontinuerligt, hvilket betyder, at der normalt ikke er væsentlig forekomst af fluer.

Det vurderes, at husdyrbruget forebygger og bekæmper fluer og rotter på en måde, så disse skadedyr ikke forventes at medføre skade eller uhygiejniske forhold for omkringboende eller udgøre en risiko for menneskers sundhed.

2.7.7. Egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger

Love og bekendtgørelser som regulerer aktiviteter på landbrugsejendomme, foreskriver en lang række krav i forhold til egenkontrol. Der er bl.a. krav om logbog over flydelag på gyllebeholdere, beholderkontrol, løbende opdatering af CHR-registrering. Egenkontrol fastsat ved lov skal ikke indgå i en miljøgodkendelse.

Egenkontrol for dyrevelfærd, miljø samt menneskers og dyrs sundhed:

Besætningen er godkendt efter DANISH-produktstandarden som er danske svineproducenters kvalitetsprogram, hvilket skal efterleves. Standarden sikrer, at besætningen lever op til dansk- og EU-lovgivning vedr. dyrevelfærd, miljø og fødevarer sikkerhed. Besætningen bliver som minimum auditeret hvert tredje år.

Ansøger skal bl.a. følge nedenstående branchekrav vedr. egenkontrol i svinebesætningen:

- Identifikation og sporbarhed af grise.
- Der skal være dokumentation for foderets sammensætning. Færdigfoder og/eller tilskudsmidler skal være indkøbt fra godkendt foderstofvirksomhed.
- Besætningen skal overholde krav til høj smittebeskyttelse.
- Besætningen skal føre et egenkontrolprogram for dyrevelfærd i besætningen.
- Mærkefarver, der anvendes i besætningen, skal være fødevarer godkendte.

Hyppig udslusning fastsat ved lov:

Krav om hyppig udslusning gælder i alle typer staldafsnit til slagtesvin og polte i staldafsnit til slagtesvin. For staldafsnit til øvrige svinetyper er der krav om hyppig udslusning, når staldafsnittet etableres, ændres eller udvides.

Gylle skal udsluses fra staldafsnittet, når der er en gyllehøjde på 10 cm, dog oftest hver 7. dag. Udslusning kan ske enten ved manuel eller automatisk udslusning. Udslusningen skal sikre, at gyllen tømmes ud af staldafsnittet til et udendørs opsamlings- eller opbevaringsanlæg.

For staldafsnit som er godkendt til både smågrise og slagtesvin, vil kravet om hyppig udslusning indtræde, når der er slagtesvin i staldafsnittet. Om der er tale om slagtesvin eller smågrise defineres i overensstemmelse med AU's normtal.

Ovenstående krav gælder ikke for staldafsnit til svin på husdyrbrug, som er godkendt eller tilladt med staldforsuring som ammoniakreducerende teknologi, eller som er certificeret økologiske.

Der er aftale med relevante leverandører om servicering af driftsmaterialet på ejendommen.

Ejendommen har ingen egenkontrol for øvrige emissioner og genepåvirkninger udover miljøteknologi.

Egenkontrollen på ejendommen vil omfatte kontrol med anlæg til gyllekøling i stald 7+ 13.1-13.9 og overdækning af gyllebeholder 1+2+3 (i det omfang overdækning på gyllebeholder 3, som ikke er et BAT krav, erstattes af flydelag skal der føres logbog over flydelag).

Egenkontrol vedr. gyllekøling med datalogger:

1. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktions sikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse, aflæsning og registrering af driftstimer.

2. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end _____ dage/uger.
3. Registreringen fra logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol ved teltoverdækning:

- Der skal føres en logbog for gyllebeholderne, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Egenkontrol for IE-husdyrbrug; herunder krav om miljøledelsessystem, krav om uddannelsesplan for personale, plan for regelmæssig kontrol, reparation, vedligehold og beredskab, fodringskrav, krav til energieffektiv belysning i overensstemmelse med bygningsreglementet og krav til støvemission fra anlægget jf. afsnit 5.2. Disse krav bliver ligesom de ovenfor beskrevne punkter en del af husdyrbrugets egenkontrol.

Vurdering af egenkontrol

Det vurderes, at generelle krav til egenkontrollen, krav i produktstandarden DANISH og løbende service af produktionsapparatet samt egenkontrol for IE-brug, samlet vil medvirke til at driften fortsat sker på en miljømæssig forsvarlig måde, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

2.8. Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c)

2.8.1. Døde dyr

Døde dyr skal opbevares i henhold til bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

Døde dyr opbevares ved læbælte sydvest for gyllebeholdere. Døde dyr overdækkes og afhentes efter behov af DAKA.

Vurdering vedr. opbevaring og håndtering af affald.

Det vurderes, at døde dyr opbevares korrekt i henhold til bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr (BEK nr. 558 af 01/06/2011).

Korrekt opbevaring sikre, at der ikke er risiko for, at der opstår uhygiejniske forhold eller risiko for forurening.

2.8.2. Affald

På IE-brug, skal affaldshåndteringen leve op til affaldshierarkiet, jf. §6b i lov om miljøbeskyttelse, hvilket betyder, at affald skal behandles efter følgende hierarki:

- 1) Affaldsforebyggelse.
- 2) Forberedelse med henblik på genbrug.
- 3) Genanvendelse.
- 4) Anden nyttiggørelse.
- 5) Bortskaffelse.

De affaldsmængder som skal håndteres, opbevares og bortskaffes, er primært emballage fra de hjælpestoffer som anvendes i produktionen. Derfor er det svært at nedbringe affaldsmængden, da husdyrbruget har ringe indflydelse på emballeringen. Mængden af affald er dog begrænset i forhold til produktionens størrelse, da foder, som er den råvarer der indkøbes absolut størst mængde, leveres uden emballage.

Ved genanvendelse af papir og pap kræves det at materialerne er rene. Hovedparten af emballagen har været i kontakt med indholdet, eller der blevet snavset i forbindelse med brugen heraf. Der er således svært at genanvende hovedparten af de emballager som indkøbes til staldanlægget.

I forbindelse med produktionen på ejendommen produceres der husdyrgødning som genanvendes som gødning på markerne. Foderspild søges minimeret mest muligt, da det er en unødigt omkostning i produktionen. Foderspild reduceres ved at kontrollere samlinger og andre steder, hvor der kan opstå utætheder. Derudover reduceres foderspild også ved at tømme fodersiloerne jævnlige inden de igen fyldes, således foderet ikke bliver hængemt i siloerne.

Affaldet består primært af plastdunke fra sæber, desinfektionsmidler, klinisk risikoaffald (kanyler og medicinrester) og farligt affald (spraydåser til mærkning af dyr), lysstofrør fra stalde, papir, pap og plast fra emballering samt jern og metal.

Affaldstype	Håndtering	Bortskaffelse
Brændbart affald	Opbevares i særskilt container	Afleveres på genbrugsstation
Genanvendeligt affald	Opbevares i sorterede fraktioner	Afleveres på genbrugsstation
Spraydåser	Opbevares i forrum i egnet beholder	Afleveres på genbrugsstation som farligt affald.
Klinisk risikoaffald - medicinrester - brugte kanyler	Lægemiddelsrester opbevares aflåst egnet beholder. Brugte kanyler opbevares i kanyleboks/plastdunk.	Afhentes af miljøbil eller afleveres sorteret på genbrugsstation.
Sprøjtemiddelrester og emballage	Sæbe og desinfektionsmidler Ingen markkemi fra landbrug på Essendrupvej 5	Afhentes af miljøbil eller afleveres på genbrugsstation.
Byggeaffald	-	Genbrugsstation/medtages af entreprenør
Lysstofrør	Opbevares i en fast beholder.	Afleveres på genbrugsstation.
Spildolie, oliefiltere	-	-
Jern og metal	Medtages løbende til anden ejendom	Produkthandel
Husholdningsaffald	Container	Dagrenovation

Håndtering af affald på Husdyrbruget

Affaldet sorteres på ejendommen og bortskaffes som beskrevet i ovenstående skema.

Vurdering

Det vurderes samlet, at affaldshierarkiet er iagttaget og at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativer.

2.8.3. Olier og kemikalier

Olietanke er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen, og reguleres dermed af anden lovgivning.

Olier

Der er ingen opbevaring af olier til markdrift på ejendommen.

Fyringsolie opbevares i en overjordisk olietank på 2.000 liter. Olietanken er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

Olieaffald(spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen.

Kemikalier

Dieselolie opbevares i en overjordisk olietanke på 1.000 liter. Olietankene er opstillet i henhold til reglerne i Olietanksbekendtgørelsen.

Der er ingen oplag af smøreolie til markmaskiner på ejendommen.

Der findes opsugende materiale som f.eks. kattegrus i foderladen til opsugning af evt. spild.

Olieaffald(spildolie)

Der opbevares ingen spildolie på ejendommen idet spildolie medtages i forbindelse med service af maskinparken.

Kemikalier

Husdyrbrugets forbrug af kemikalier består af rengøringsmidler til vask af staldanlægget.

Rengøringsmidler opbevares i rum med afløb til gyllesystem.

Der er ingen langtidsopbevaring af markkemikalier på ejendommen.

Kemiaffald

Det er sjældent, at der er restprodukter af sæbe eller desinfektionsmidler. Det tilstræbes at anvende midlerne så restprodukter undgås. Eventuelle rester afleveres på genbrugsplads.

Vurdering

Det vurderes at sæber og desinfektionsmidler opbevares korrekt i aflåst rum uden risiko for forurening og at olietank opbevares forsvarligt med mulighed for opsamling/opsugning af evt. spild.

2.8.4. Energiforbrug

Opvarmning af staldanlægget sker ved varmepumpe. Varmepumpen er tilknyttet gyllekølingsanlæg. Varmen fra gyllekølingsanlægget anvendes også til opvarmning af stuehus, hvilket reducerer udledning af CO₂ til opvarmning.

Energiforbrug i form af strøm anvendes i driftbygningerne for størstedelen til ventilation, foderkværn, foderblandeanlæg, udfodring, korntørring, højtryksrensning samt belysning og drift af anlæg til gyllekøling. Derudover anvendes der el til pumpning af gylle.

Der forventes en øgning i energiforbruget i forbindelse med det ansøgte, dels på grund af det øgede produktionsareal. Udvidelsen af smågrisestalden giver en normforbrugsstigning på ca. 120.000 kWh. Det samlede normforbrug er i niveauet 1 mio. kWh efter udnyttelse af tillægget (opgjort som ca. 79 kWh/m² bokset farestald, 254 kWh/m² bokset løbestald, 128 kWh/m² drægtighedsstald løse søer, 261 kWh/m² klimastald og 98 kWh/m² slagtegrisestald. I nudrift er det realiserede energiforbrug ca. 750.000 kWh. Det vil sige at driften i nudrift har et energiforbrug som ligger under normen, på trods af at der bruges strøm til tørring af korn og formaling af foder. I ansøgt drift vil energiforbruget stige på grund af det øgede produktionsareal, men også fordi gyllekøling til reduktion af lugt betyder at gyllekølingen skal bruges i perioder hvor der ikke er noget varmemeforbrug. Merforbruget i perioder uden varmebehov ligger i niveauet 50.000 kWh/år. I nudrift er norm-energiforbruget ca. 15 % højere end normforbruget. I ansøgt produktion forventes energiforbruget at være tættere på normen men ikke overstige normen på trods af at der bruges energi til at reducere lugtemissionen.

Der anvendes dieselolie til ejendommens maskiner.

Det samlede energiforbrug for 2021 inklusive forbrug i privat bolig er i årsregnskabet opgjort til 748.119 kWh.

Vurdering vedr. energiforbrug og klima

I soproproduktion ligger mulighederne for at spare på energi primært indenfor områderne ventilation, foderfremstilling, belysning og isolering. I smågriseproduktion ligger mulighederne for at spare på energi derudover også ved opvarmning.

Der fremstilles hjemmeblandet foder på ejendommen, der er et solcelleanlæg på ejendommen som dækker en betydelig del af elforbruget og varmepumpen tilkoblet gyllekølingsanlægget leverer varme til hele staldanlægget.

Eksisterende stalde er indrettet med lavenergibelysning, frekvensstyret og multistep ventilation, derforuden er bygningerne isoleret. Der er ved renovering af enheder i det eksisterende anlæg fokus på forbrug af energi. Ved renoveringer vil der blive opgraderet til mindre energiforbrugende enheder på lys, foder og ventilation.

Alle ventilatorer vaskes i forbindelse med vask af de enkelte stalde, hvilket reducerer modstanden. Der er temperaturstyring på ventilationsanlæggene i staldene.

Energiforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på energiforbruget.

Det vurderes, at husdyrbruget har fokus på energi og er indstillet på at foretage handlinger med henblik på lavest mulige klimaaftryk af produktionen.

2.8.5. Vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Der forbruges vand til drikkevand til dyrene samt overbrusning af dyr og rengøring af stalde, foder- og ventilationsanlæg. Der forbruges ikke vand til markdriften.

Forbruget af vand i en slagtegrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,559 m³ pr. slagtegris (norm) svarende til ca. 3,88 m³ vand/m² produktionsareal. Mens forbruget af vand i en smågrisestald til hhv. drikkevand, spild og rengøring udgør 0,152 m³ pr. smågris (norm) svarende til ca. 3,29 m³ vand/m² produktionsareal.

Vandforbruget er på 0,559 m³ pr slagtegris er fordelt på:

- 0,459 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,075 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikketrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,025 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Vandforbruget er på 0,152 m³ pr smågris er fordelt på:

- 0,117 m³ til drikkevand. Forbruget til drikkevand afhænger af foderforbrug. Med faldende foderforbrug falder grisens vandbehov. Hen over de sidste 15 år er foderforbruget i kilo foder faldet, samtidig er afgangsvægten på grisene steget med 11 kg. Denne ændring i både foder og vægt har betydet at vandforbruget pr. gris er uændret.
- 0,015 m³ til drikkevandsspild. Dette forbrug er faldet ved drikketrug og drikkenipler over truet. Den generelle lovgivning foreskriver dog overbrusning af dyrene i de varme perioder, hvilket betyder at sparret forbrug af vand i forbindelse med spild nu forbruges i forbindelse med overbrusning.
- 0,02 m³ til vask. Iblødsætning af anlægget reducerer lidt på forbruget af vaskevand, men det samlede vandbehov til vask er så ubetydelig, at det ikke ændrer ved det samlede vandbehov.

Vandforbruget pr. årsso er på 7,4 m³ pr år.

Ved det ansøgte produktionsareal forventes vandbehovet til husdyrproduktionen at være 30.500 m³ vand.

Derudover kommer vandforbrug til velfærdsrum til personale og privatbeboelse.

Ejendommen forsynes med vand fra alment vandværk.

Husdyrbrugets vandforbrug søges begrænset via nedenstående tiltag:

- Iblødsætning forud for vask
- Dagligt eftersyn af rørføringer til vand.
- Drikkekopper i stierne med tørfoder.

Spildevand

Der er opsat tagrender på det eksisterende staldanlæg. Tagvand fra det eksisterende staldanlæg udledes via sivedræn til diffus nedsivning i jorden.

Spildevand fra vask af stalde opsamles i ejendommens gyllesystem og er indregnet i normtallene for gylleproduktion.

Der er ingen vaskeplads på ejendommen, da transport af dyr til anlægget sker med egen vogn.

Sanitært spildevand fra velfærdsafdelingen ledes til offentlig kloak.

Vurdering af vandforbrug og påvirkning af vandressourcen

Det vurderes, at der ikke forbruges mere vand end der er behov for på ejendommen og at der i den daglige drift er fokus på at reducere vandspild ved løbende vedligeholdelse af rørføringer samt løbende udskiftning af utætte drikkevandsventiler. Drikkenipler er placeret over fodertrug for at opsamle evt. spild, som så vil drikkes af dyrene.

Vandforbrug skal indgå i det løbende miljøledelsesprogram, hvorigennem der fortsat vil være fokus på forbruget.

Det vurderes at husdyrbruget har foretaget de nødvendige foranstaltninger for at minimere vandforbruget.

2.9. BAT- Ammoniak (B9, E1b, E1c)

BAT (Bedst Tilgængelige Teknik) er en fællesbetegnelse for teknikker og teknologier, som omkostningseffektivt kan begrænse forurening af ammoniak fra stalde og gødningsopbevaringsanlæg. BAT-krav for ammoniak er fastsat til et konkret udledningsniveau for ammoniak i husdyrloven.

BAT kravet indtræder ved en samlet ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃N pr år.

I projekter hvor der ikke foretages udvidelser eller renoveringer vil kravet til BAT kunne opfyldes med den gulvtype der forefindes uanset ammoniakfordampningen. Det skyldes, at omkostningen til at ændre gulvtypen ikke står mål med miljøeffekten, da gyllekummen under spalterne også skal ændres (det er ikke nok evt. at lukke spalteåbningen). Tilsvarende er omkostningen til implementering af teknik i eksisterende stalde mere omkostningstungt end i nyt anlæg, hvilket betyder, at det ligeledes ikke er BAT at indsætte teknologi i eksisterende stalde.

For eksisterende stalde hvor krav om BAT er fastlagt i en eksisterende godkendelse skal BAT-kravet genberegnes med inddragelse af effekten af tidligere vilkår, medmindre vilkårene er stillet til en miljøteknologi, som ikke længere er optaget på Miljøstyrelsens teknologiliste, eller på anden måde er anerkendt.

I den gældende miljøgodkendelse er der stillet vilkår til gyllekøling i det staldafsnit der ikke er opført. Kravet er ligeledes stillet grundet det nye staldafsnit, hvorfor det vilkår ikke indarbejdes i denne godkendelse.

Den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af BAT er beregnet i husdyrgodkendelse.dk. Den samlede BAT beregning fremgår af nedenstående tabel.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	8115	495	8610
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	8338	271	8609
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	1
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Den samlede BAT beregning fra husdyrgodkendelse.dk

BAT-beregningen er baseret på nedenstående forudsætning om eksisterende og nye/renoverede staldafsnit.

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde				
Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
1. Polte Gulv ændres til delvist spaltegulv	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
1. Polte Gulv ændres til delvist spaltegulv	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,62	1,90
2. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
3. Smågrisestald	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
4. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
5. Drægtighedsstald løsgående	Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
5. Drægtighedsstald løsgående	Søer og Slagtesvin; 50-75 % fast gulv. Ver. 2 ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,40
6. Drægtighedsstald løsgående	Søer, gøde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
7. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
8. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
9. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
12. Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
2 a Farestald	Søer, diegivende. Kassestier, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,47 - 0,59 ^b	0,66
13.1 Smågrisestald 2016 1	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.2 Smågrisestald 2016 2	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.3 Smågrisestald 2016 3	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.4 Smågrisestald 2016 4	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.5 Smågrisestald 2016 5	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56

13.6 Smågrisestald 2016 6	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.7 Smågrisestald 2016 7	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,50 - 0,58 ^b	0,56
13.8 Smågrisestald 2025 8	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
13.9 Smågrisestald 2025 9	Smågrise. Toklimastald, delvis spaltegulv	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,58	0,56
14 Dr. stald syd	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
14 Dr. stald syd	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20
14 Dr. stald syd	Søer, golde og drægtige. Løsgående dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,40	1,40
15 Løbestald nord	Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,30
15 Løbestald nord	Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,70 - 0,87 ^b	1,20

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Forudsætning for BAT-beregningen (fra husdyrgodkendelse.dk)

I dette projekt til smågrise i stald 13.8+9 er der valgt følgende staldsystem: Toklimastald, delvis spaltegulv. Dette staldsystem har en ammoniakemissionen svarende til BAT, hvilket betyder at de overholder kravet uden yderligere tiltag.

I dette projekt til polte i stald 1 er der valgt følgende staldsystem: Delvis spaltegulv 25-49% fast gulv. Batkravet er 1,62 kg NH₃N/m², og reel emission er 1,9 kg NH₃N/m².

Fordampning fra gyllelagre indgår ikke i BAT-krav for produktionsarealet, men tillægges det samlede resultat for BAT beregning ovenfor. I det konkrete projekt er fordampningen fra gyllelagre reduceret med 223,3 kg NH₃N/ha/år ved teltoverdækning hvilket mere end opfylder BAT kravet fra ændringerne i stald 1 og 13.8+13.9. Overopfyldelsen af BAT fra overdækningen bruges til at reducere reduktionen fra gyllekølingen. Den resterende del af tidligere BAT-krav opfyldes ved gyllekøling. I projektet flyttes gyllekølingen fra stald 14+15 til stald 7+13.1-13.9.

BAT-krav overholdes således ved:

- Delvis fast gulv i de nye (renoverede) stalde (Stald 1, 13.8, 13.9)
- Gyllekøling med 15,1 % ammoniakreducerende effekt i 7+13.1-13.9
- Fast overdækning på gylletank 1+2 på ejendommen

Vurdering, begrænsning af ammoniakemission

Den samlede ammoniakemission fra anlægget er 8609 kg NH₃N/år og BAT-krav er 8.610 kg NH₃N/år. Det vurderes således at husdyrbrugets staldanlæg og gyllelager opfylder krav til ammoniakreduktion iht. BAT.

2.10. Grænseoverskridende virkninger (B10, E1b, E1c)

Husdyrbruget ligger langt fra den danske landegrænse. Der er ikke emissioner fra husdyranlægget, der har grænseoverskridende virkning.

3. Supplerende miljøkonsekvensvurderinger (E og F)

3.1. Beskrivelse af det ansøgte

3.1.1. Det ansøgte placering, udformning, dimensioner (E1a og F1a og b)

Der henvises til afsnittet: Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.

3.1.2. Forventede indvirkninger på miljøet. (E1b og Fc og d) og evt. foranstaltninger til at undgå, forebygge eller begrænse skadelige indvirkninger på miljø (E1c).

Der henvises til de foretagne vurderinger i afsnittene 3.5 – 3.10. vedr. natur bilag IV-arter, lugt, støj, støv lys, skadedyr, transporter, rystelser, energi, vand og klima.

3.1.3. Befolkningen og menneskers sundhed (F4)

Husdyrbrugets indretning, drift og beliggenhed er beskrevet i afsnit B. Herunder bl.a. emissioner i form af ammoniak (afsnit 3.5), lugt (afsnit 3.6), støj (afsnit 3.7.3) og støv (afsnit 3.7.4) og lys (3.7.5) som kan være til gene for omgivelserne og påvirke menneskers sundhed og trivsel. Disse forhold vil derfor ikke blive nærmere beskrevet her.

Der er i en stor del af den lovgivning der regulerer landbruget indbygget hensyn til befolkningen og menneskers sundhed. Det gælder f.eks. i forhold til hvordan afgrøder og produktionsdyr må behandles, samt tilbageholdelsestid for hvornår produkterne kan sælges.

Ud over den generelle lovgivning er der branchekodeks for produktion af kød og mælk. Disse kodeks udvider kravet til også at hindre anvendelse af visse typer råvarer, som ikke påviseligt har nogen påvirkning på menneskers sundhed, men som brancheforeningen mener ikke bør indgå i produktionen.

Vurdering vedr. befolkningen og menneskers sundhed

Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget eller beliggenheden i forhold til nabobeboelser, institutioner eller sygehuse der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

Det vurderes, at husdyrbruget ikke udgør en særlig sundhedsrisiko, samt at husdyrbruget kan godkendes som ansøgt uden at være til gene for menneskers sundhed.

3.1.4. Påvirkninger af jordarealer, jordbund og vand, luft og klima (F4)

Jordarealer og jordbund

Husdyrbrugets påvirkning af jordarealer sker primært ved brug af husdyrgødning og bekæmpelsesmidler i markbruget. Reguleringen heraf varetages af anden lovgivning end husdyrlovgivningen. Der er derfor ikke lavet konsekvensvurdering af markdrift.

Risikoen for påvirkning af jordarealer ved selve bygningsparcellen er forurening med olie og kemikalier. Kemikalier til driften af husdyranlægget er pakket i enheder på op til 25 liter. De opbevares og anvendes inde i staldanlægget, hvor der ikke er mulighed for afløb til jordoverflade. Kemikalier til driften er primært sæber.

Risikoen for udsivning af gødningsstoffer fra anlægget er minimal, da stald, gyllerør og gyllebeholdere udføres i tætte og stabile materialer i henhold til bygningsreglementet. Derudover vil det ældre staldanlæg tages ud af drift, hvilket betyder at det ikke udgør en risiko.

Olie til opvarmning opbevares i en godkendt tank. Tanken påvirkes ikke mekanisk, og dermed er sandsynligheden for brud på tanken minimal.

Vand herunder grund- og overfladevand

Vandforbrug og mulighederne for at minimere vandforbruget er beskrevet i afsnittet 2.8.5.

Gyllebeholdere kontrolleres regelmæssigt for utætheder og er underlagt beholderkontrol. De eksisterende gyllebeholdere og den nye fortank er placeret/placeres mere end 100 meter fra vandløb og søer større end 100 m².

Der bliver desuden udarbejdet en beredskabsplan som skal sikre, at der er en plan for hvordan et evt. utilsigtet udslip af flydende husdyrgødning håndteres bedst muligt i forhold til at mindske påvirkningen af vandmiljøet.

Bygningsmassen ligger jf. den [Statslig grundvandskortlægning](#) i OSD og område for særlige drikkevandsinteresser. Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktforurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktforurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Husdyrbrugets placering (rød markering) i forhold til OSD, område for drikkevandsinteresser og følsomme indvindingsområder.

Forurening af grundvand ved en bygningsmasse sker primært ved en punktforurening, som ikke håndteres i kombination med en nedadgående vandstrømning. Indretningen af staldanlægget med lukkede rørføringer og støbt bund vil ikke give anledning til en punktforurening, da konstruktionerne ikke påvirkes mekanisk hvorved der opstår brud. Derudover er der under en støbt bund ingen nedadgående vandstrømning, da det afledes væk fra tagfladen.

Risiko for punktforurening med olie eller kemikalier til jord anses generelt for at være minimal. Skulle der forekomme en punktforurening på jordoverfladen kan denne dog nemt håndteres og der er derfor ingen risiko for punktforurening af grundvand.

Luft og klima

Forurening af luften sker primært gennem ammoniakfordampning og støv fra produktionen. Disse emner er belyst i afsnit 3.5 (husdyrbrugets ammoniakemission) og 3.7.4 (Støv). Klimaet påvirkes primært gennem energiforbrug og transporter til og fra husdyrbruget. Disse emner er belyst i afsnittet vedr. transporter (3.7.1) og afsnittet vedr. energi (3.8.4).

Vurdering

Ejendommen har overbrusning i stierne og håndterer foder i lukkede systemer, som reducerer støv fra anlægget.

Transport til og fra anlægget søges løbende optimeret, ved at udnytte kapaciteten på transporterne, hvilket betyder at der så vidt muligt aftages hele træk.

3.1.5. Risici for større ulykker og katastrofer (E1c)

Ansøger har forholdt sig til mulige uheld og mulighederne for at forbygge og afbøde virkningerne af uheld i den udarbejdede beredskabsplan.

Sker der uheld der kan medføre alvorlige påvirkninger af natur og miljø vil alarmcentralen straks blive kontaktet. Ligeledes vil kommunens Tekniske Forvaltning efterfølgende blive underrettet.

3.1.6. Alternative løsninger som ansøger har undersøgt (E1d og F2, F3)

Alternativer til nye anlægsdeles placering

De ændringer der foretages i forbindelse med det ansøgte projekt, er opførelse af stald 13.8 og 13.9, samt renovering af stald 1.

Den nye bygning opføres i tilknytning (tilbygning) til eksisterende bygning, da der på daglig basis skal flyttes dyr mellem de enkelte staldafsnit, er det vigtigt at passagerne mellem de enkelte staldafsnit virker tillokkende på dyrene. Det gøres bedst ved at der ikke er for mange sving på drivgangene. Den nye stald 13.8+13.9 er derfor lavet som en tilbygning og ikke som en selvstændig bygning.

Placeringen af stald 13.8+9 er valgt for at samlet bygningsmassen mest muligt.

Der er ikke andre attraktive muligheder for at lave en tilbygning end som forlængelse af staldafsnit 13x.

Alternativer til valg af teknologi

I forhold til reduktion af ammoniakfordampningen er der valgt et staldsystem som giver en lav ammoniakfordampning. Som alternativ kunne der være valgt et andet staldanlæg kombineret med en teknologi.

Der er valgt gyllekøling som teknologi, da det vil være muligt at anvende varme til opvarmning, hvilket erstatter en alternativ varmekilde, halm eller oliebaseret.

I forhold til gylletanke forefindes ikke bedre alternativer end teltoverdækning.

0-alternativet

0-alternativet beskriver den situation hvor husdyrbruget kører videre på den eksisterende godkendelse. 0-alternativet vil betyde, at husdyrbruget ikke vil kunne udvise den fleksibilitet og omstillingsevne som markedet forlanger og på sigt ikke vil kunne udnytte de fordele der ligger i stordrift for at holde omkostningerne pr. produceret enhed nede.

I alle virksomheder er der løbende krav til at tilpasse og optimere driften efter markedsforholdene.

Vurdering i forhold til placering af nye anlæg og valg af teknologi

Samlet set vurderes den valgte placering at være den bedste ud fra hensyn til produktion, landskab, den visuelle oplevelse af husdyrbruget, naboer samt mulighederne for at overholde Husdyrlovens afstandskrav ved opførelse af nyt byggeri.

I forhold til teknologi vil øvrige løsninger samlet set være mere bekostelige, kræve mere vedligehold og større energiforbrug hvorfor disse er fravalgt.

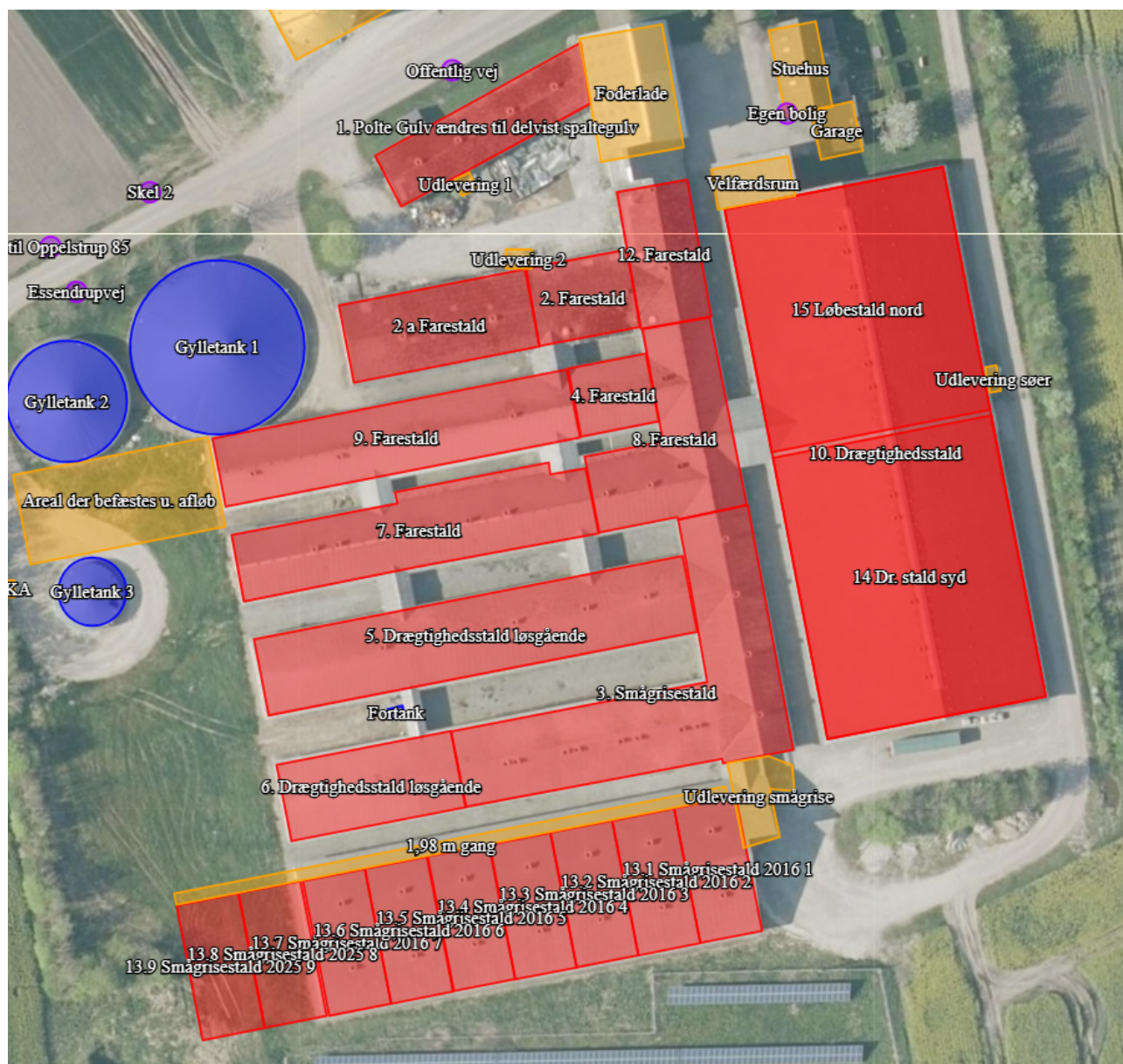
4. Bilagsoversigt

Bilag 1: Oversigt over anlæg

Bilag 2: Staldtegning over stald 13 (klimastald)

Bilag 1: Oversigt over staldanlæg

Staldnavn: 1. Polte ændres fra fulldrænet til delvist spaltegulv 25-49% fast gulv

8 årsdrift: smågrise delvis spalte
 Gyllekumme har altid været fuld stidybde
 Nudrift: Polte 30-118 kg fulldrænet gulv
 Ansøgt drift: Polte 30-115 kg delvist spaltegulv 25-49% fast gulv.

Staldnavn: 2. Farestald

8 årsdrift: smågrise drænet gulv
 Nudrift: Farestier delvist spaltegulv
 Ansøgt drift: Farestier delvist spaltegulv

Staldnavn: 2 a Farestald

8 årsdrift: smågrise drænet gulv
 Nudrift: Farestier delvist spaltegulv
 Ansøgt drift: Farestier delvist spaltegulv

Staldnavn: 3. Smågrisestald syd

8 års- Nudrift og ansøgt: smågrise delvis spalte gulv

Staldnavn: 4. Farestald

8 års- Nudrift og ansøgt: Farestald delvis spalte

Staldnavn: 5. Drægtighedsstald løsgående

8 års drift: drægtige løse delvis spalte og slagtegrise 150 sti (polte 35-110 kg)
Nudrift: drægtige løse delvis spalte og FLEX søer og slagtegrise 50-75% fast gulv
Ansøgt: drægtige løse delvis spalte og FLEX søer og slagtegrise 50-75% fast gulv
Andel fast gulv er 3,49 meter ud af 6 meter (over 50 % fast gulv)

Staldnavn: 6. Drægtighedsstald Nord løsgående

8 års- og Nudrift og ansøgt: drægtige løse delvis spalte
Andel fast gulv er 3,49 meter ud af 6,02 meter (over 50 % fast gulv)

Staldnavn: 7. Farestald

8 års- og Nudrift og ansøgt: Farestald delvis spalte

Staldnavn: 8. Farestald

8 års- og Nudrift og ansøgt: Farestald delvis spalte

Staldnavn: 9. Farestald

8 års- og Nudrift og ansøgt: Farestald delvis spalte

Staldnavn: 14. Drægtighedsstald syd

8 års-drift: drægtige løse og bokse delvis spalte samt 100 stipl. slagtegrise 32-104 kg
nudrift: drægtige løse og bokse delvis spalte
Der har ikke været søgt om sygestierne på dybstrøelse i de tidligere godkendelser - sygestierne fremgik dog af byggetegningerne i 2009.
Der er linespil i drægtighedsafsnit løsgående og gyllekumme i løbeafdelingen.

Staldnavn: 15. Drægtighedsstald nord

8 års-drift: drægtige løse og bokse delvis spalte samt 100 stipl. slagtegrise 32-104 kg
nudrift: drægtige løse og bokse delvis spalte
Der har ikke været søgt om sygestierne på dybstrøelse i de tidligere godkendelser - sygestierne fremgik dog af byggetegningerne i 2009.
Der er linespil i drægtighedsafsnit løsgående og gyllekumme i løbeafdelingen.

Staldnavn: 12. farestald

8 års- og Nudrift og ansøgt: Farestald delvis spalte

Staldnavn: 13.1-13.7 Smågrisestald 2016

8 års- og Nudrift og ansøgt: smågrise delvis spalte

Staldnavn: 13.8-13.9 Smågrisestald 2025

Ansøgt: smågrise delvis spalte

ske

